

Roskilde Universitet

De Gule Veste

Vejleder: Klaus Rasborg

Tegn: 122.715

Gustav Egeberg Nielsen, Jeppe Ørregaard, Mark-
Lukas Nielsen
MAJ 2019

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Læsevejledning	2
Problemfelt	3
Motivation	4
Problemformulering	6
Projektdesign	6
Arbejdsspørgsmål	6
Afgrænsning	7
Videnskabsteori	7
Metode	9
Casevalg	9
Analysestrategi	10
Valg af teori	11
Kritik af teori	11
Valg af empiri	13
Ekspertinterview	15
Interviewguide	16
Dokumentanalyse	16
Kvantitativ data	18
Teori	18
Louis Wacquant – Byens udstødte	18
Jan-Werner Müller – Hvad er populisme?	22
Empiri	24
De Gule Vestes krav	24
Interview med Pierre	26
Horisont	27
Interview med Jørn Boisen	28
Ulighed i Frankrig	28
Den franske gini-koefficient	30
Analyse	31
DEL 1 - Årsager til De Gule Vestes fremkomst	31
Den økonomiske krise, Macron og den førte politik	32
Mangel på tillid og det franske politiske system	33

Lønarbejdets ændrede karakter og bevægelsens budskaber	33
Afkobling fra de makroøkonomiske strukturer	34
Stigmatisering og de rumlige effekter	34
"Prekariatets" endnu ikke-afsluttede fremkomst	35
Delkonklusion	35
DEL 2 - Jan-Werner Müller	36
Antielitisme.....	36
Antipluralisme	38
Simplificering	39
Repræsentationskrise.....	40
Højre- eller venstrepopulisme?	41
Delkonklusion	42
Diskussion	44
Wacquant, Macron og marginalisering	44
Et alternativt syn på populisme.....	45
Konklusion	48
Perspektivering	50
Litteraturliste	52

Indledning

Læsevejledning

Opgaven indeholder først og fremmest et problemfelt der indkredser problemet i projektet. Dernæst præsenteres vores problemformulering og generelle projektdesign. Dette har til formål at overskueliggøre projektet så læseren allerede i starten får beskrevet motivationen, formålet og udarbejdelsen af opgaven og hvilken viden projektet vil opnå. Dette opfølges af vores videnskabsteoretiske ståsted samt, hvilke metoder der skal bruges som redskaber projektet igennem. Afsnittet indeholder beskrivelser af de valgte metoder og hvordan de appliceres på den valgte empiri i projektet. Udvælgelsen af teori og empiri bliver beskrevet, samt hvordan og hvorfor netop disse danner baggrund for vores senere analytiske afsnit i projektet.

Efter projektets empiriske og teoretiske overvejelser, præsenteres projektets valgte teori. Her introduceres først den franske sociolog Loic Wacquants teori om marginalisering, inden Jan-Werner

Müllers bog "Hvad er populisme?" efterfølgende præsenteres og redegøres for. Disse, i samspil med vores udvalgte empiri, danner baggrund for analysen. Analysen er todelt, for at overskueliggøre det for læseren, hvor første del analyserer på baggrund af Loic Wacquant, mens anden del sker på baggrund af Jan-Werner Müller. Projektet afsluttes med en diskuterende afsnit, hvor analysens resultater vurderes. Slutteligt bliver arbejdsspørgsmålene opsummeret og konkluderet i en konklusion, inden en perspektivering og endeligt en litteraturliste afslutter opgaven.

Problemfelt

Overalt i verden ses en ny bølge af protestbevægelser; Brexit, Trump i USA, Podemos i Spanien, i Danmark i form af Ny Borgerlige og Rasmus Paludan, samt i en lang række andre lande. Det er altså tydeligt at der er globale faktorer, der påvirker bevægelsernes fremkomst. Afstanden mellem borgere og politikere er forøget, globalisering og samfundsændringer i form af ulighed, automatisering af job og konsekvenser af finanskrisen, er blot nogle af disse faktorer.

I Frankrig ses disse faktorer ligeledes. Da den franske præsident Macron introducerede planer om nye energibeskatninger, henover efteråret 2018, førte dette til voldsom opstand blandt den franske befolkning. Under navnet De Gule Veste, som henviser til opfordringen til de franske bilister om at medbringe gule veste i deres biler, gik hundredtusindvis af mennesker på gaden i protest mod den førte politik. Den antielitære bevægelse blev startet af arbejderklassen og den trængte middel- og underklasse, men blev senere udvidet til en langt mere heterogen samling, med en lang række grupper af det franske samfund repræsenteret. Bevægelsen havde først og fremmest til formål at gøre oprør mod stigningen af benzinpriser (Surrugue, 2018). Energibeskatningen blev ment som et middel til kampen mod klimakrisen og den globale opvarmning, men blev genstand for uroligheder, da den blev kritiseret for at ramme socialt skævt. Energibeskatningen kom i forlængelse af Macrons skattepolitik, som henover efteråret 2017 havde givet skattelettelse til de rigeste, for at sætte gang i økonomien. Denne skattepolitik bidrog til at give ham navnet "president of the rich" (Chassany, 2017). Energibeskatningen blev det afgørende udslag for store dele af den franske befolkning, der længe har følt sig udsat og marginaliseret. Andre bredere kritikpunkter, er senere blevet rejst af De Gule Veste, som hovedsageligt er møntet på den generelle levestandard og det politiske styre i Frankrig (Surrugue, 2018). Det er påfaldende at bevægelsen startede på baggrund af energibeskatning, da beskatningen var et udtryk for bekæmpelsen af et af vor tids største risici;

klimakrisen. Noget tyder dermed på, at De Gule Veste og medlemmerne af bevægelsen i høj grad oplever, prioriterer og kæmper med andre problemer.

Vi ønsker derfor at se på nogle af de bagvedliggende faktorer bag bevægelsens opstand i Frankrig. Her vil vi blandt andet tage udgangspunkt i Waquants begreb om avanceret marginalisering, som bærer præg af den måde lønarbejdet har ændret karakter. Derudover belyser Wacquant den understøttende politik, der har ledt til en høj grad af usikkerhed, heterogenitet og mangel på fælles identitet og mobiliseringskraft hos de lavest stillede i samfundet.

Mange af tidligere nævnte bevægelser stemples og opfattes som populistiske bevægelser. Disse bevægelser karakteriseres typisk ved, at se verdenen gennem en linse af "os og dem" eller "folket mod eliten". Det er i lyset af populisme, at vi ønsker at undersøge De Gule Veste. Populisme er et omstridt begreb, da det typisk ikke anvendes af bevægelserne selv, men af teoretikere og medier (Bächler, Hopmann & de Vresse, 2016). Vi læner os i opgaven op ad den tyske politolog og idehistoriker Jan-Werner Müllers forståelse, som ser populismen som et forsøg på opnå idealerne ved demokrati og den kollektive autonomi, men blot benytter den forkerte vej for at opnå disse idealer. De Gule Veste opfattes af nogle som en populistisk bevægelse, men adskiller sig dog alligevel på afgørende områder, fra andre populistiske bevægelser. Således er De Gule Veste lederløs, og ikke xenofobisk. I forbindelse med bevægelsens anarkistiske natur og sammensætning, der spænder over hele det politiske spektrum, har dele af bevægelsen i de senere stadier, tyet til højrepopulisme og/eller intensiveret de voldelige midler. Dette har medført en mindskelse af bevægelsen. Vi ønsker derfor i projektet, foruden at undersøge de bagvedliggende faktorer bag bevægelsens opståen, at determinere hvorvidt bevægelsen i Müllers optik kan siges at være populistisk og i så fald, hvilken form for populisme.

Motivation

Som beskrevet i starten af problemfeltet, ses der overalt i verden nye bevægelser komme til syne, med mere eller mindre populistiske træk. I Danmark har vi set det ift. Nye Borgerlige, i USA i forhold til Trump, og så altså De Gule Vestes frembrud i Frankrig. Der er derfor en høj grad af aktualitet i emnet De Gule Veste. Dette også i kraft af at bevægelsen sker nu og her. Det er en bevægelse der stadig er meget "ung" og da den sker i momentet hvor vi skriver opgaven har den høj grad af både

aktualitet og relevans. Dette kan skabe nogle udfordringer i forhold til indsamling af empiri og teori, men da relevansen for opgaven i høj grad er til stede, var dette en klar motivation for os.

Derudover har omfanget af medieomtalen af De Gule Veste været en motivation for at belyse bevægelsen. Både i Frankrig såvel som i Danmark har mediedækningen omhandlende De Gule Veste været enorm. Det er derfor et meget omtalt emne, der har været svært ikke at lægge mærke til. Det er en bevægelse der har haft en utrolig gennemslagskraft, og har skabt en stor mængde omtale på grund af deres både voldelige og ikke voldelig tilgang. Bevægelsen har skabt en utrolig røre, både i det franske samfund, og på verdensplan. Derfor er det en interessant bevægelse at bruge som genstand for projektet. Hvis man ser på De Gule Veste som et samfundsmæssigt problem er det derudover også interessant at belyse dennes kamp mod eliten. Det er en generel ting ved populisme, at det er "folket" mod eliten. Det er middel/underklassens kamp for at blive hørt og respekteret, i et samfund der ifølge dem ikke lytter nok til "folket". Vi så fra start lighedstræk mellem De Gule Veste og den viden vi havde om populisme, og fandt det derfor relevant at undersøge om der var andre lighedstræk, og om De Gule Veste rent faktisk kan ses som en populistisk bevægelse. Slutteligt har Frankrig en tradition for at gøre oprør. Her tænker vi ikke mindst på den franske revolution og Frankrigs generelle revolutionære historie. Derfor fandt vi Frankrig interessant som nation at undersøge, hvad der er unikt for landet og gå i dybden med, hvorfor De Gule Veste opstod lige præcis dér. Om den kultur man har i Frankrig, for at gøre oprør, har indflydelse på at en bevægelse som De Gule Veste, slår så kraftigt igennem. Vi havde derudover indtrykket af, at De Gule Veste er en fragmenteret gruppe der derfor var relevant at dykke dybere ned i og undersøge. Motivationen spændte derfor bredt, da vi ligeså ville undersøge bagvedliggende faktorer og hvilke sociologiske forklaringer der kan belyse bevægelsens fremkomst. Denne sammenblanding af relevans, aktualitet, kultur og historie danner baggrund for vores motivation for projektets emne.

Problemformulering

Hvordan kan fremkomsten af protestbevægelsen De Gule Veste forklares og kan den anskues som populistisk?

Projektdesign

For at besvare ovenstående problemformulering, har vi en række tilhørende arbejdsspørgsmål. Disse skal benyttes til at strukturere projektet, samt klargøre hvad der er genstand for analysen. Arbejdsspørgsmålene benyttes som rød tråd projektet igennem, og hives endeligt frem som holdepunkt i konklusionen.

Arbejdsspørgsmål

1. Hvad kendetegner De Gule Veste som protestbevægelse og hvad er bevægelsen en reaktion på?
2. Hvilke sociale og politiske processer har bidraget til fremkomsten af De Gule Veste?
3. Kan De Gule Veste ses som en populistisk bevægelse, og er den i givet fald venstre- eller højrepopulistisk?

Disse tre arbejdsspørgsmål søges besvaret gennem opgaven. Spørgsmålene er stillet og struktureret, så de bliver besvaret løbende gennem opgaven efter deres respektive nummer. Det første spørgsmål besvares gennem opgavens empiri, såvel som den senere analyse. I opgavens empiriafsnit, bliver der fremlagt forskellige kilder, kvalitativ empiri samt sekundær kvantitativ data, som kan belyse arbejdsspørgsmål 1. Arbejdsspørgsmål 2 søges besvaret ved brug af den franske sociolog Loic Wacquant og hans begrebsapparat fremsat i bogen "Byens udstødte". Hans teori redegøres for i teori afsnittet, inden den i analysen kobles til empirien, for at besvare hvilke sociale og politiske processer der har bidraget til fremkomsten af bevægelsen. Slutteligt skal arbejdsspørgsmål 3 kaste lys over, hvorvidt bevægelsen kan siges at være populistisk og om den i så fald er højre- eller venstreorienteret. Dette besvares ved, først at redegøre for Jan-Werner Müllers populismedefinition, inden Müllers teori appliceres på opgavens empiri i analysen. Svarene på de tre arbejdsspørgsmål samles og opsummeres endeligt i konklusionen.

Afgrænsning

For at udforme projektet om De Gule Veste har vi været nødsaget til at afgrænse os. Dette gjordes både pga. den knappe tidshorisont vi har som studerende, der ikke fordrer projekter med lange tidsmæssige perioder, hvis der også skal opnås en dybdegående viden. Derudover anser vi tiden siden årtusindeskiftet som værende mere betydningsfulde for De Gule Vestes frembrud som protestbevægelse. Der vil være faktorer, måske helt tilbage fra 1700-tallet, som kan tillægges værdi ift. bevægelsens fremkomst. Vi kan dog ikke belyse faktorer så langt tilbage, og har derfor valgt at lægge vægt på, hvad vi mener, er de vigtigste faktorer i Frankrig i de senere år. Dette er i kraft af de politiske ændringer der er sket i Frankrig, siden valget af præsident Emmanuel Macron, som har været centralt for bevægelsen. Vi har kvantitativ data med fra 1990'erne i forhold til de europæiske landes respektive gini-koefficienter og indkomstulighed i Frankrig. Bortset fra det arbejder vi ud fra en tidshorisont der hedder siden årtusindeskiftet. Dog er det hovedsagelige fokus i projektet de seneste 5 år. Dette er valgt for at se på nogle af de bagvedliggende faktorer der har kunne fremprovokere De Gule Vestes frembrud. Her fandt vi det ikke lige så relevant at tage udgangspunkt i de sidste 50 år, da vi antager at der er en grund til at den først er kommet frem nu. På den måde har vi valgt vores tidsmæssige afgrænsning i projektet.

Videnskabsteori

Vores projekt ønsker som sagt at undersøge bevægelsen De Gule Veste og fremkomsten af denne. Da vores projekt grundlæggende forsøger at finde årsager, bliver dette også afspejlet i vores videnskabsteoretiske overvejelser og valg. Da vi vil undersøge og *forklare* hvilke bagvedliggende mekanismer og strukturer der har skabt bevægelsen De Gule Veste, er det naturligt at tillægge en kritisk realistisk tilgang til analysearbejdet og projektet i sin helhed. Kritisk realisme udspringer af en kritik af positivismen i 1970'erne, som kritiserer dens forståelse af verden, som et lukket system der kan opstilles love om (Buch-Hansen & Nielsen, 2012: 278-9). Kritisk realisme gør op med denne forståelse, om at der forekommer fasttømret mønstre i den sociale virkelighed, som det er samfundsvidenskabens rolle at afdække. Kritisk realisme pointerer ligeledes at samfundsvidenskaben ikke kan, og derfor ikke bør være værdineutral. Samfundsvidenskaben bør derfor bidrage til at formulere samfundskritik og skabe sociale forandringer (Buch-Hansen &

Nielsen, 2012: 279). Dette er i tråd med vores projekt, som ønsker at frembringe viden om kritisable forhold, som kan føre til en kritisk forståelse af de sociale forhold i Frankrig.

Som det ligger i navnet kritisk realisme, bygger den på en realistisk tilgang. Der eksisterer en virkelighed "derude", uafhængigt af hvilken viden og forestillinger om denne. Der skelnes dog mellem to dimensioner; den transitive og den intransitive dimension. Mens den transitive dimension indeholder vores viden om verden, er den intransitive dimension verden som den faktisk er, uafhængigt af vores viden og erkendelse om den. Dette er således også henholdsvis epistemologien og ontologien i kritisk realisme (Buch-Hansen & Nielsen, 2012: 280-1) Netop ontologien spiller en vigtig rolle i kritisk realisme, og er som kort nævnt i starten af dette afsnit, begrundelsen for valget af kritisk realisme som videnskabsteoretisk udgangspunkt og tilgang projektet igennem. Kritisk realisme adskiller sig nemlig afgørende fra positivismens empiriske realisme, om at alle fænomener grundlæggende kan måles og observeres. I den kritiske realisme arbejdes der ud fra tre forskellige domæner; det empiriske, det faktiske og det dybe domæne. Det empiriske domæne består af vores grundlæggende erfaringer og observationer, hvilket er vores grundlæggende epistemologi og altså den transitive dimension. Det faktiske domæne er den grundlæggende ontologi og den intransitive dimension, som består af virkeligheden som den er, uafhængigt af vores viden og erfaringer om denne. Det dybe domæne derimod består af ikke observerbare strukturer og mekanismer, som skaber og forårsager begivenheder og fænomener inden for det faktiske og empiriske domæne (Buch-Hansen & Nielsen, 2012: 281-2).

I dette projekt ønskes en afdækning af netop hvilke strukturer, *generative mekanismer* og *kausale potentialer* der har udløst bevægelsen De Gule Veste. Her benyttes Loic Wacquant primært, til at belyse disse mekanismer og potentialer på det dybe domæne. Populismeteorien benyttes i højere grad, til at belyse De Gule Veste på det faktiske og empiriske domæne. Dog påpeger enkelte dele af populismeanalysen ligeledes bagvedliggende årsager. En bevægelse som De Gule Veste, forstås i lyset af kritisk realisme, som en bevægelse der eksisterer i det empiriske og faktiske domæne, som konsekvens af komplekse mekanismer og betingelser i det dybe domæne. Disse generative mekanismer, altså mekanismer som kan forårsage eller udløse begivenheder, er kendetegnet ved at være kontingent. Dette vil sige, at tilstedeværelsen af generative mekanismer muliggør en

begivenhed, men ikke determinerer den på forhånd (Buch-Hansen & Nielsen, 2012: 283) Dette er således et opgør med positivismens horisontale kausalitetsforståelse og hypotetisk-deduktive tilgang, hvor der slutes fra enkelte observationer til generel lov. Det dybe domæne kan således også forklare hvorfor en bevægelse som De Gule Veste opstår i Frankrig, selvom tilstedeværelsen af en lang række af de samme betingelser, strukturer, kausale potentialer og generative mekanismer (muligvis) er til stede i andre lande. At disse betingelser er tilstede, er ikke ensbetydende med at de aktiveres og udløser et fænomen på det faktiske og empiriske domæne.

Metode

Casevalg

Bevægelsen De Gule Veste fungerer i projektet som casestudie. Projektet tillægger, som beskrevet i det videnskabsteoretiske afsnit, en kritisk realistisk retning, hvilket går godt i tråd med både casen De Gule Veste, men også casestudiet generelt. Casestudiet har som formål at undersøge hvilke sammenhænge, der kan skyldes et særligt fænomen. Casestudiet er idiografisk i den forstand, at det forsøger at kortlægge og beskrive det unikke og enkelte i casen. Dette står i kontrast til den nomotetiske videnskab som forsøger at opstille almene love, hvilket er i tråd med positivismens opfattelse, som projektets kritiske realistiske videnskabsteoretiske tilgang søger væk fra (Thuagalant, 2016:318). Selvom casevalget og studiet af De Gule Veste er idiografisk, forsøges der alligevel slutteligt, at se bevægelsen som et udtryk for større globale tendenser. Dette kommer til udtryk i dette projekt, ved en sluttelig diskussion af, hvorvidt De Gule Veste kan generaliseres som en populistisk bevægelse. Selvom casen er idiografisk, forsøges der altså at benytte teori og metoder, som kan undersøge andre populistiske bevægelser eller yderligtgående og marginaliserede befolkningsgrupper. Casestudiet i dette projekt er teoridrevet i den forstand, at der ønskes en teoretisk rammesætning som kan belyse og bidrage til at analysere hvilke bagvedliggende generative mekanismer, der, ud fra et kritisk realistisk syn, kan fremprovokere en bevægelse som de gule veste (Thuagalant, 2016:319).

Et komparativt casestudie kunnet have været nyttig for analysen af, hvilke mekanismer der fremkaldte bevægelsen De Gule Veste i Frankrig. Her havde et forskningsdesign med to *mest ens cases, forskelligt outcome* været gavnligt. Dette kunne bidrage til at isolere faktorer og påpege deres betydning (Jensen & Kvist, 2016:49-50) Således kunne et andet land der havde mange ligheder med Frankrig, og medlemmerne af De Gule Veste udvælges, sådan at de få variationer der findes landene imellem. Disse faktorer kunne dermed anses som udslagsgivende for outcome; altså hvorfor De Gule Veste opstod i Frankrig og ikke i eksempelvis Tyskland.

Dette gøres ikke, da det vurderes at det ville være svært at finde, frem til de præcise forskelligheder som kan tilskrives betydning. Ligeledes er udgangspunktet i projektet, ud fra et kritisk realistisk syn, at De Gule Veste er et resultat af komplekse mekanismer og strukturer. Derfor kan fraværet af en faktor i Tyskland ikke tilskrives udslagsgivende værdi. Ydermere ønskes der hovedsageligt en mere dybdegående viden og indsigt i De Gule Veste, som ikke havde været mulig i et komparativt casestudie.

Analyselstrategi

Projektet tillægger primært en kvalitativ analysestrategi. Kvalitative metoder benyttes især når der ønskes en dybdegående indsigt i bestemte fænomener (Kristensen & Hussain, 2016:16). Den kvalitative tilgang ønskes, da det netop muliggør en dyb indsigt i fænomenet, men også for at beskrive det unikke og specielle ved De Gule Veste. Formålet er at skabe et mere nært og håndgribeligt billede af de bagvedliggende faktorer, end et mere overordnet helikopterperspektiv, som en kvantitativ analysestrategi ville medføre. Det kvantitative design er nedprioriteret, da kvantitative forskningsmetoder ofte forsøger at finde en sammenhæng mellem to variabler (Kristensen & Hussain, 2016:20). Som beskrevet i det videnskabsteoretiske afsnit, anses De Gule Veste i projektet som et resultat af komplekse mekanismer, der ikke kan opstilles som en simpel lineær regression, der beskriver en kausal sammenhæng mellem to variable (Kristensen & Hussain, 2016:20). Dog benytter vi sekundær data, til at beskrive uligheden i Frankrig og hvordan udviklingen af denne har været over en længere tidsperiode. Denne data bruges som supplement til den kvalitative analysestrategi. Således kan den kvantitative data om ulighed i Frankrig bidrage til at danne et overordnet og repræsentativt billede af problematikkerne i det franske samfund, og kan frembringe en bred viden der kan generaliseres på baggrund af. Den kvalitative tilgang giver et

dybere og mere mikroorienteret fokus, hvor fokus rettes mod kompleksiteten i bevægelsen (Jensen & Kvist, 2016:45). Det empiriske udgangspunkt er dermed primært kvalitativt empiri, tilført kvantitativ data. Som skitseret i projektdesignet, er analysestrategien ligeledes todelt, da dette bidrager til at overskueliggøre analysen for læseren. Første del af analysen med Loic Wacquant er mere makroorienteret og fokuserer på de bagvedliggende årsager for bevægelsens fremkomst. Anden del med Jan-Werner Müller er i højere grad mikroorienteret og fokuserer mere på det faktiske og empiriske domæne, hvorfor det giver mening at strukturere analysen således. Anden del af analysen vil dog ligeledes belyse nogle bagvedliggende faktorer på det dybe domæne. Analysens samlede resultater vurderes slutteligt i et diskuterende afsnit.

Valg af teori

Vores tilgang til at finde relevant teori har været todelt. Først og fremmest har vi benyttet os af Scopus' database. Her fandt vi frem til Loic Waquants "Byens udstødte". Det gjorde vi på baggrund af en idé om, at der var bagvedliggende sociologiske faktorer, der var årsag til De Gule Vestes frembrud. Wacquants begreber om avanceret marginalisering, fandt vi interessant i forhold til at belyse nogle af problematikkerne ved samfundet i Frankrig. Da vi læste teorien igennem, vurderede vi, at den havde en plads i vores teoretiske ramme. Vi valgte derudover at søge efter populistisk teori, for at se bevægelsen i lyset af dette. Her fandt vi frem til Jan Werner Müllers teori om populisme, som vi vurderede, var relevant for projektet, fordi hans teori er anerkendt og rammende i forhold til bevægelsens udtryk. Vi vurderede at Müllers definition af populisme var god til at danne baggrund for vores definition af populisme i projektet. Vi kunne have valgt at benytte os af flere teorier, enten komplimenterende eller konkurrerende, men vi vurderede at Müllers teori er fyldestgørende.

Kritik af teori

Wacquant er den første til at kritisere sin egen teori, i og med at han mener at teoretisering og begrebsliggørelse har en indbygget defekt i form af: *"[De]..er velegnede til at overdrive forskelle, sammenrode deskriptioner og præskriptioner, og opstille overlæssede dualismer, der udviser kontinuitet, underspiller tilfældigheder og overvurderer sociale forandrings interne kohærens"* (Wacquant, 2008:237).

Wacquant er altså selv på forkant, med teoriens mulige fejlagnostiseringer. Man kan ikke kritisere teorien for at mangle empirisk underbyggelse, og bogen er netop blevet genudgivet i 2013 på baggrund af den rammende diagnose af samfundets udvikling. En kritik af vores brug af Wacquants analyse, er at den tager udgangspunkt i de franske banlieue'er, hvor De Gule Veste primært er en landbevægelse. Vi mener dog alligevel at teorien har validitet i forhold til bevægelsen, da de sociale processer som banlieue'erne ligger under for, også kan sige noget om yderområderne. De lavere stillede er presset ud af byerne, og her er statens tilbagetrækning synlig. Bevægelsen tiltrækker også folk i forstadsområderne, til trods for, at den er opstået i landområderne. Kritik af teorien vil tages under yderligere behandling i analysen.

Jan-Werner Müllers teori om populisme er kendetegnet ved et meget negativt syn på begrebet og dets konsekvenser. Ifølge Müller er populisme ikke bare iliberal, men antidemokratisk (Müller, 2016:30). Som vi beskriver, kan populisme ifølge Müller godt opstå på baggrund af reelle problematikker og bekymringer hos befolkningen, men ikke nødvendigvis. I sit udtryk vil den dog ifølge Müller altid være en trussel mod det repræsentative demokrati. I modsætning hertil findes andre populismeteorikere, som vi kunne have inddraget, som supplerende eller konkurrerende teori. Ernesto Laclau & Chantal Mouffe har fokus på venstrepopulisme, som det der skal til for at afbøde konsekvenserne af neoliberalismens påvirkning af demokratiet. Her beskrives det som de undertrykte behov for at genindføre demokrati og lighed (Thorup, 2018). Denne opfattelse står også godt i ledtog med Wacquants fokus på marginaliseringen af underklassen. Vi har dog fravalgt at inddrage supplerende og konkurrerende populismeteorier, da vi ønskede en dybdegående analyse af Jan-Werner Müllers teori. Endvidere er Cas Mudde måske den mest anerkendte og prominente populismeforsker, med hans idé om populisme som en "tynd ideologi". Her tager han et relativt objektive syn på populisme, og maler med en bred pensel den historiske forekomst af populisme over hele verdenen, der både har positive og negative konsekvenser. At definere populisme med så bred en definition som Cas Mudde gør det, er grunden til at vi har fravalgt ham, da begreberne typisk kan blive svære at applicere.

Valg af empiri

Vi valgte først og fremmest at kigge på De Gule Vestes krav, for at danne et samlet indtryk af den fragmenterede gruppe. Her blev en artikel fra Politiken valgt, som samler de fem vigtigste krav. Da det er en meget fragmenteret gruppe, og derfor på nogle punkter har forskellige holdninger, vurderede vi at artiklen ville være god til at belyse nogle krav, som de mere eller mindre er enige om i De Gule Veste. Artiklen er publiceret af Politiken og skrevet af journalisten Michael Seidelin. Vi er opmærksomme på at artiklen ikke er akademisk, men er skrevet af en journalist fra Politiken og derfor skal bruges med forbehold. Selvom partipressen for længst er et overstået kapitel, så har alle aviser et segment som de skriver til. Blandt andet viser en undersøgelse fra Gallup, at Enhedslisten, SF og Radikale Venstre foretrækker politikken, og vi må derfor antage at dette er politikens segment, som der skrives til, og denne bias er vi opmærksomme på (Madsen, 2011).

Vi har udvalgt to kilder, med det formål at få et nært og konkret billede af bevægelsen og dens medlemmer. Først benyttes et interview med et medlem af De Gule Veste, som går under det anonyme navn Pierre. Interviewet er foretaget af den svenske journalist Katerina Janouch og publiceret på hjemmesiden voiceofeuropa.com. Vi er opmærksomme på, at der kan være en fejlmargen ved at kilden er anonym, men da vi ikke havde muligheden for selv at tage til Frankrig og interviewe et medlem fra bevægelsen, fandt vi denne løsning brugbar. Det at han er anonym, gør at han ikke på samme måde skal stå på mål for sine udtalelser, og det kan sænke validiteten i hans udtalelser, ligesom at han ikke udtaler sig på baggrund af hele bevægelsen. Selvom vi ikke kender kilden, er det brugbart at have empiri fra en førstehåndsberetning, og derfor valgte vi at benytte artiklen og interviewet med "Pierre".

Dernæst benyttes et afsnit af tv-udsendelsen Horisont: "Horisont: Stéphanie og de gule veste". Dette er inddraget, da det giver et indblik i bevægelsen, samt involverer én af kernemedlemmerne og frontfigurerne Ingrid Levavasseur, som synliggør en række af udfordringerne og kendetegnene ved bevægelsen. Ulempen ved brugen af horisontafsnittet, er at det ikke er et videnskabeligt interview, men en landsdækkende tv-udsendelse, sendt i bedste sendetid, med formålet at få flest muligt seere. Værten Stéphanie Surrugue er dog en anerkendt journalist, har modtaget en lang række priser og har arbejdet som journalist i mere end 15 år (DR, 2018).

Det er dog nødvendigt at forholde sig kildekritisk til både interviewet med "Pierre", samt horisontafsnittet og interviewet med Ingrid Levavasseur. Her skal det nævnes at disse interviews ikke er et spejl af virkeligheden, og ikke nødvendigvis er repræsentative. Forfatteren og afsenderen vil altid være farvet af den historiske kontekst som de indgår i (Triantafillou, 2016:129). Dette gør sig også gældende for Levavasseur og "Pierre", som ikke fremsætter en præcis skildring af bevægelsen, men blot en personlig skildring. Optimalt set havde vi selv foretaget interviews med både Levavasseur og et "menigt medlem" af bevægelsen, men mangel på tid og ressourcer besværliggjorde dette. Derudover lå den ovennævnte empiri tilgængelig. Ulempen er, at de spørgsmål der er blevet stillet, ikke er stillet af os og dermed ikke rettet direkte mod vores problemformulering. Vi vurderer dog, at de har tilstrækkelig høj kvalitet, autencitet og troværdighed til at blive benyttet.

Vi ønskede derudover at foretage et ekspertinterview, som kunne give et mere dybdegående billede på af De Gule Veste set udefra. Vi interviewede lektor Jørn Boisen, hvis primære forskningsområder er fransk idéhistorie, fransk historie og samfund, spansk og latinamerikansk litteratur og det tyvende århundredes franske litteratur, litteraturteori og filosofi (KU, Jørn Boisen). Vi vurderede at han har en dyb baggrundsviden vi kunne drage nytte af. Denne viden kunne bidrage til en forståelse for nogle af de bagvedliggende faktorer, der har været med til at skabe De Gule Vestes oprør. Et kritikpunkt i forhold til Jørn Boisen kan være at han er 2. håndskilde og derfor ser tingene på afstand. Da han ikke selv er til stede hvor konflikterne sker, er det en anden viden der kommer i spil, end hvis han havde opholdt sig i Frankrig. Da bevægelsen sker nu og her, kan vi derudover ikke vide os sikre på om hans holdninger er de samme idag som om 3 år. Foruden ovenstående kvalitative empiri, har vi udvalgt artikler, vi benytter som kilder i analysen.

Som supplement ønskede vi at indbringe kvantitativ data om uligheden i Frankrig, da vi havde en formodning om, at dette kunne bidrage til besvarelse af årsagerne bag fremkomsten af bevægelsen. Her benyttes sekundær data fra World Inequality Database, samt Verdensbankens gini-koefficienter.

En generel udfordring for projektet, har været empiriens aktualitet. Det er en udfordring at finde empiri, der endegyldigt kan konkludere noget om bevægelsens karakter, på baggrund af dens kaotiske natur, dens fortsatte eksistens og dens heterogene sammensætning. Den fragmenterede sammensætning, gør også at det er svært at afdække samtlige årsager og konsekvenser for bevægelsens fremkomst.

Vi har derudover inddraget en række artikler, der udtaler sig om de franske forhold og Macrons politik. Her er det værd at påpege to debatartikler, vi har benyttet fra information af hhv. Henrik Herløv Lund, som er økonom, cand. scient. adm. samt Amalie Sehested Rom, som læser sociologi og statskundskab i Frankrig. Selvom artiklerne er udtryk for skribenternes egne holdninger, benytter vi dem da de refererer til vigtige begivenheder, i forhold til franske forhold. Amalie Sehested Roms artikel benyttes udelukkende for hendes reference til et fransk sociologisk studie af De Gule Veste, som vi ikke har kunnet få adgang til.

Ekspertinterview

Vi har valgt at benytte os af et semistruktureret forskningsinterview, da det kan bidrage til ny viden om vores emne; populisme. Det kvalitative forskningsinterview kan give adgang til særlig viden, som kun kan opnås ved at adspørge relevante interviewpersoner (Poulsen, 2016:75). På den måde får man som forsker ny viden, der kan supplere sekundært indhentet empiri.

Ekspertinterviewet er kendetegnet ved at interviewpersonen har stor viden om et bestemt emne. Ekspertpersoner er vant til at blive interviewet om deres tanker og meninger om et bestemt emne, og det kræver at interviewer har en vis viden om emnet før samtalen bliver rigtig interessant (Kvale & Brinkmann, 2015:201). Som interviewer skal man beherske fagsproget inden for det givne emne, og hvis man er godt inde i stoffet, får man som interviewer langt mere respekt af interviewpersonen, og det sikrer højere kvalitet og udbytte af interviewet (Kvale & Brinkmann, 2015:201). Derfor sørgede vi for, at være godt inde i problematikkerne omhandlende De Gule Veste, inden vi interviewede Jørn Boisen. Ekspert er vant til at blive interviewet og kan have forberedt hvilke synspunkter de vil fremme ved hjælp af interviewet, og det skal man have for øje som interviewer (Kvale & Brinkmann, 2015:202).

Vi er klar over, at vi ikke kan bygge hele vores analyse på Jørn Boisens viden om emnet, og vi har derfor valgt at benytte os af andet empiri, der har til formål at øge validiteten, og vores viden om emnet populisme og de bagvedliggende årsager. Jørn Boisen har dog haft stor berøring med emnet og har forsket i fransk historie og samfund, og vi fandt det derfor relevant at henvende os til ham, og foretage et interview. Vi valgte, at interviewet skulle være semistruktureret for at gøre plads til opfølgende spørgsmål, samt nye temaer inden for emnet, som vi ikke kunne forudsige. Vi vurderede, at vi stadig havde brug for en vis struktur, så vi fik berørt de aspekter, der er relevante for vores projekt. Derfor faldt valget på det semistrukturerede interview.

Interviewguide

I forhold til vores interview, valgte vi at inddele vores spørgsmål i kategorier. Dette blev gjort for at skabe en overskueliggørelse af spørgsmålene, så vi som interviewere kunne rette fokus mod samtalen, og kunne deltage i dialogen med nærvær og overskud. På den måde blev det lettere som interviewer at lytte på den interviewede, og stille opfølgende spørgsmål til de svar der kom (Poulsen, 2016:82). De såkaldte spørgsmålsblokke var med til at skabe struktur for os som interviewere, og vi kunne derfor holde overblikket, mens interviewet fandt sted (Poulsen, 2016:82).

Når man vælger at interviewe, er det fordelagtigt at starte interviewet med nogle såkaldte "grand tour" spørgsmål. Det gjorde vi for at få lange detaljerede beskrivelser om vores case fra vores interviewperson (Poulsen, 2016:83). Formålet med grand-tour-spørgsmålene var at få adgang til interviewpersonens erfaringsverden, og få et indblik i dennes oplevelse af De Gule Veste (Poulsen, 2016:83). Dette anså vi som den optimale måde at starte interviewet, for at få afklaret overordnede spørgsmål, inden de fulgtes op af mere specifikke spørgsmål.

Disse spørgsmålsblokke er vedlagt som bilag 2.

Dokumentanalyse

Vi havde foretrukket at have interviewet nogle deltagere i De Gule Vestes aktioner, men da det ikke lod sig gøre har vi måttet nøjes med at tage udgangspunkt i eksisterende materiale. Dette er først

og fremmest De Gule Vestes krav samtinterviewet med "Pierre". Derfor har vi valgt at benytte os af dokumentanalyse.

Når man benytter dokumenter i videnskabelige undersøgelser, er det for at tilegne sig adgang til den virkelighed, som dokumentet henviser til (Triantafillou, 2016:125).

Der er en skildring i hvorvidt man benytter dokumentet som en ting, altså som et dokument, eller som en handling, nærmere bestemt som dokumentation (Triantafillou, 2016:125). Man skelner i samfundsvidenskaben mellem dokumenter og monumenter. Monumenter er de fysiske ting, som blandt andet også indebærer malerier og fotografier. Monumenterne er ikke betydningsløse for forskeren. Det er dog ikke noget vi har valgt at benytte os af i projektet (Triantafillou, 2016:126). Selvom man skelner mellem dokumenter og monumenter, så har de en lighed der går igen - nemlig deres varighed (Triantafillou, 2016:127). Både monumenter og dokumenter overgår det enkelte individs levetid, og er stadig tilgængelige mange år efter den person der har skrevet/lavet det, ikke længere er her (Triantafillou, 2016:127). Max Weber belyser, at skriftlige dokumenter er essentielt i den moderne bureaukratiske organisation, som både er at finde i det private og det offentlige. Dette er blandt andet på grund af deres systematiske katalogisering (Triantafillou, 2016:127). Varigheden ved dokumenter er unik, og de kan hjælpe til at forme politisk og socialt liv på mere eller mindre permanente måder (Triantafillou, 2016:127).

Når man vælger at benytte dokumentanalyse, er det vigtigt at tage højde for tilgængeligheden (Kelstrup & Lynggaard, 2016:142). Vi har vurderet at de dokumenter vi har haft brug for i forhold til projektet, er forholdsvis let tilgængelige, og derfor udgør det ikke et problem.

Efter man har udvalgt hvilke dokumenter, man vil gøre brug af i analysen, er der en række parametre, der skal overvejes i forhold til dokumentet. Dette indebærer repræsentativiteten, meningen, autenciteten af dokumentet, samt troværdigheden (Kelstrup & Lynggaard, 2016:144). Repræsentativiteten omhandler i hvor høj grad dokumentet skildrer en uregelmæssighed eller et fænomen. Autenciteten handler om hvorvidt dokumenternes oprindelse kan identificeres, og troværdigheden har til formål at se om der er nogle usikkerheder eller bias i dokumenterne. Til slut er *meningen* at notere sig om dokumentets mening kommer til udtryk. Disse begreber vil blive appliceret på vores udvalgte dokumenter, senere i projektet.

Kvantitativ data

Som supplement til vores kvalitative metoder, analyserer vi ligeledes kvantitativ data, som skal bidrage til et mere fyldestgørende helhedsbillede af Frankrig, og hvorfor De Gule Veste opstod. Der ses på faktorer som kan påvirke forekomsten af en sådan bevægelse. Her benyttes data om uligheden i Frankrig, for at underbygge og analysere hvordan uligheden kan spille en rolle i forhold til fremkomsten De Gule Veste. Her benyttes en rapport udarbejdet af Word Inequality Database (WID), som beskriver udviklingen i ulighed i Frankrig. Ligeledes benyttes gini-koefficienten til at belyse uligheden i Frankrig. Der er dermed tale om sekundær data, som er indsamlet af andre. Brugen af kvantitativ data i opgaven giver opgaven øget validitet, da den kvantitative data har stor repræsentativitet (Kristensen & Hussain, 2016:21). Dette supplerer vores kvalitative empiri, som ikke nødvendigvis er repræsentativ. Ydermere bidrager den sekundære data til at sikre en høj kvalitet af dataen, da den er indsamlet af anerkendte statistikbureauer. Derudover giver den sekundære data, mulighed for at vurdere uligheden i Frankrig over en længere tidsperiode (Ejrnæs, 2016:206). Udfordringen ved brug af det sekundære data, er at det ikke er indsamlet til vores formål. Dermed kan der opstå problemer med at operationalisere de teoretiske baggrundsbegreber på den sekundære data og kvantitative empiri (Ejrnæs, 2016:207).

Teori

I nedenstående afsnit præsenteres projektet udvalgte teori. Dette indledes med en redegørelse af Loic Wacquants teori, hvilket efterfølges af Jan-Werner Müllers populismeteori.

Louis Wacquant – Byens udstødte

Louis Wacquants "Byens udstødte" er en analyse og sammenligning af den amerikanske og den franske, i bredere forstand, kontinentale ghetto. Selvom bogen tager udgangspunkt i sammenligningen, vil vi primært benytte os af begrebet om avanceret marginalisering, der beskrives som den afledte konsekvens af den nye kapitalisme og den neoliberale politik. Vi vil bruge begrebet analytisk i forhold til De Gule Vestes fremkomst i analysen. Teorien fremsætter seks forhold om avanceret marginalisering.

Det første forhold i den avancerede marginalisering som Wacquant beskriver, er at lønarbejde har ændret karakter. Fra at sikre homogenitet, solidaritet og sikkerhed, er lønarbejde nu karakteriseret ved social fragmentering og usikkerhed for dem i beskæftigelsesfærers grænseområde (Wacquant, 2008:238). Det skyldes altså prekariserende effekter, som øget jobusikkerhed i form af kontraktansættelser, deltidsansættelser, opsigelser og løn efter præstation mm. Derudover mangler typisk sygesikring og pension, eller forhold hvor disse er til forhandling. Yderligere er de tidligere etablerede sikkerhedsforanstaltninger, som arbejdssikkerhed, indkomstsikkerhed og beskæftigelsesikkerhed, som staten understøttede, i mange lande blevet udhulet eller afskaffet (ibid.).

Det andet forhold kalder Wacquant en funktionel afkobling fra de makroøkonomiske konjunkturer. Det vil sige at på trods af periodevise konjunkturopsving, sker der ingen ændringer i de marginaliserede områder. I de franske banlieue'er, er ungdomsarbejdsløsheden steget med 20 % fra 1990 til 1999, og 6% på landsplan i samme periode, det på trods af et økonomisk opsving undervejs (Wacquant, 2008:240). Endvidere synes statslige jobskabende-tiltag ikke at gøre noget for de marginaliserede grupper. Det kan ses i tiltag der skulle øge beskæftigelsen med 2 % pr. år, samt BNP med 3.5%. Tiltagene havde ikke den ønskede effekt, på beskæftigelsen, som steg med 0.7 % hvor BNP steg med en årlig vækst på 2.3 % mellem 1994 og 2000. (ibid.).

Det tredje forhold drejer sig om en territorial stigmatisering, der følger med at bo i de udsatte franske banlieuer. Kendetegnende ved dem er at de ikke udgør de typiske arbejderkvarterer, men at de typisk er koncentrerede, afgrænsede og isolerede områder (Wacquant, 2008:241). Både udefra og indefra opfattes de som fordømte ørkener, hvor kun de mest udsatte kan holde ud at bo. Samtidig bliver denne fortælling holdt i live fra oven af blandt andet journalister og politikere. Den territoriale stigmatisering følger i en lang række lande, selv de skandinaviske, hvor vi f.eks. i Danmark har Mjølnerparken. Om områderne reelt set er så forfaldne og farlige, er af mindre betydning når stigmaet reproduceres i den offentlige samtale, og på lokal plan. Den sociale uværdighed får beboerne til at dæmonisere deres næste, som kilden til problemerne.

Det fjerde forhold ved den avancerede marginalisering, er forbundet med den territoriale stigmatisering, og handler om tabet af "sted". "Dvs. tabet af et humaniseret, kulturelt velkendt sted, som de marginaliserede urbane befolkningsgrupper kan identificere sig med, og som de føler sig hjemme i – i relativ sikkerhed." (Wacquant, 2008:245). Der er sket en overgang fra "steder", forstået som hele, fastlagte stabile arenaer til "rum" forstået som potentielle tomrum, mulige trusler eller områder som man skal undgå og frygte.

Det femte forhold er tabet af opland, hvilket vil sige at mennesker der bliver varigt udelukket fra lønarbejde i forsømte områder, ikke kan regne med kollektiv uformel støtte, mens de venter på at få arbejde. Tidligere stod områdebaserede organisationer til rådighed, samt familie, venner og kirke klar til at afbøde når man stod uden job. I nyere tid må mennesker i de forsømte områder ty til generel selvforsørgelse, gennem typisk usikkert arbejde, sort arbejde eller kriminalitet. Derfor bliver områderne mere adskilt fra det regulære lønarbejde, og unge i områderne har lettere ved at havne i kriminelle løbebaner (Wacquant, 2008:247).

Det sjette forhold er den sociale fragmentering og symbolske opbrydning – eller "prekariatets" endnu ikke afsluttede fremkomst. Den avancerede marginalisering er præget af en dobbelt tendens, hvilket indebærer en prekarisering og en deproletarisering (Wacquant, 2008:248). Deproletariseringen er kendetegnet ved samtlige af de beskrevne forhold. Arbejderklassen kunne, som tidligere beskrevet, ses som en homogen gruppe, med fast identitet, og knyttet til et bestemt sted altså arbejderkvarterene. Den sociale fragmentering og den symbolske opbrydning, betyder at de nye grupperinger mister deres mobiliseringsmuligheder, og deres følelse af en fælles fremtid. Dette er i modsætning til arbejderklassen der tidligere organiserede sig i lokale foreninger og fagforeninger. Den nye klasse der ligger under for den avancerede marginalisering er heterogen, og består af tidligere industriarbejdere, kontorfolk, midlertidigt ansatte, arbejdsløse, kriminelle, hjemløse, immigranter osv. Disse grupper er afskåret fra traditionelle redskaber til mobilisering og repræsentation, og mangler derfor et sprog af samlende effekter, som de kan planlægge og forestille sig en fælles alternativ fremtid med (ibid.). Med deproletariseringen og prekariseringen, argumenterer Wacquant for prekariatet som en ny klasse der endnu ikke har manifesteret sig som en "objektiv klasse". Den manglende evne til at kunne samle og mobilisere sig, vil ifølge Wacquant

betyde at prekariatet vil være en slags dødfødt gruppe, som kun kan undslippe ved stabilt lønarbejde, eller ved at undslippe arbejdsmarkedet gennem statslig omfordeling (Wacquant, 2008:250).

De 6 egenskaber Wacquant beskriver, som kendetegnende for et nyt marginaliseringsregime kan i et længere perspektiv forstås som produktet af fire logikker (Wacquant, 2008:267).

1. Den makrosociale dynamik: Den beskæftigelsesmæssige dualisering og ulighedens genkomst

På trods af finanskrisen og den politiske krise diskurs, har de førende kapitalistiske lande gennemgået en massiv vækst siden oliekrisen i midten af 1970'erne. Dualismen ligger i, at der på den ene side har været markant vækst, men på den anden side er uligheden steget markant. Wacquant beskriver hvordan de nye måder hvorpå man søger at skaffe produktivitet og profit, i den reorganiserede og højteknologiske industri, fører til en opsplittelse af arbejdsstyrken, og en polarisering af adgangen til og udbyttet af fast arbejde. Det har ført til en stærk stigning i teknisk veluddannet personale, elimineringen af millioner af jobs, samt en kraftig stigning i ufaglærte løst ansatte (Wacquant, 2008:268).

2. Den økonomiske dynamik: Lønarbejdets desocialisering

En dobbelt transformation af arbejdslivssfæren fører til den nye urbane marginalisering. Den ene er kvantitativ og indebærer, at millioner af arbejdspladser forsvinder. Automatiseringen og konkurrence fra billig udenlandsk arbejdskraft, samt bevægelsen i retning mod servicesektoren fjerner arbejdspladser. Den anden er kvalitativ og indebærer at grundbetingelserne, lønningerne og den sociale sikkerhed forringes og spredes vidt omkring for alle arbejderes vedkommende, undtagen dem der befinder sig i den beskyttede sektor. Den beskyttede sektor er de jobs, som ikke er prekariserede og hvor arbejdsforholdene er sikre (Wacquant, 2008:269).

3. Den politiske dynamik: Socialstatens tilbagetrækning

Velfærdsstater er, ligesom markedet, producenter af urban ulighed og marginalisering. Stater afbøder ikke bare de økonomiske konsekvenser, men virker den anden vej, da de afgør hvem der skal nedprioriteres, hvordan, hvorhen og hvor længe. En indskrænkings- og decentraliseringslogik

har sat sit præg på de samlede og delvise ændringer af de sociale beskyttelses- og overførselssystemer i Storbritannien, Tyskland, Italien og Frankrig. I Frankrig løftede skatte- og overførselsprogrammer i 1990'erne de fattige husstande op i nærheden af medianindkomsten, men den generelle udvikling har peget i den modsatte retning. (Wacquant, 2008:273)

4. Den rumlige dynamik: koncentration og æreskrænkelse

De nye udsatte områder er koncentrerede no-go områder, hvor de dårligst stillede bor og hvor kriminalitet og moralsk forfald hænger. Kvartererne er påvirket af stigma både udefra og indefra, og den territoriale fælles skæbnefølelse opløses i denne forbindelse. Dette undtagen hos de unge, som påtager sig overdrevne udtryksformer, for at matche stigma. Kvarterene fungerer ikke som et ydre skjold mod omverdenens usikkerhed, men er muteret til et tomt rum for konkurrence og konflikt (Wacquant 2008:274-5)

Jan-Werner Müller – Hvad er populisme?

For at forklare bevægelsen benyttes i denne opgave Jan-Werner Müllers populismeteorier fremsat i bogen "Hvad er populisme?". Bogen er skrevet i 2016, altså før De Gule Vestes opståen. Bogen præsenterer faktorer der kendetegner populistiske bevægelser, hvorfor de opstår og hvilke grupper der tiltrækkes af og tilhører populismen. Teorien benyttes senere i analysen, til en vurdering af De Gule Veste og hvorvidt den kan anses som populistisk.

I bogens første kapitel fremsætter Müller kriterier, som definerer populisme. Først og fremmest må der være tilstedeværende kritik af eliten. Denne anti-establishment er nødvendig, men kan ikke stå alene. Politikere eller bevægelser der udelukkende er antielitære, er dermed ikke, ifølge Müller, populistiske (Müller, 2016:18-9). I forlængelse af denne antielitisme er elitens omtale af populisme. For politikere er det nemmest ikke at forholde sig til argumenter fra aktører der er stemplet som populistiske. Elitens omtale af populistiske bevægelser og aktører, opfattes og fortolkes altid som et udtryk for en social og samfundsmæssig sygdom og ikke som en systemkritik. Ifølge Müller tror politikerne og eliten, at det blot gælder om at give populisterne den rigtige kur mod deres frygt for at miste deres sociale position. I virkeligheden er dette blot vand på populisternes mølle, da de ikke føler sig taget seriøst som myndige borgere der fremsætter en systemkritik (Müller, 2016:31).

Udover denne anti-establishment, kendetegnes populisme nemlig ved antipluralisme. Müller skriver, at populisters kernepåstand er at være "det sande folk". Antipluralismen ligger i, at populistere hævder at de, og kun de, repræsenterer folket. Politiske rivaler og modstandere stemples automatisk som illegitime og som modstandere af det sande folk. (Müller, 2016:25-7). Kritik af eliten er et nødvendigt, men ikke et tilstrækkeligt kriterium for populisme. Antipluralismen og populismens syn på ikke blot, at være folket, men "alene at være folket" er centralt. "[...] det er imidlertid først den moralske påstand om eksklusivt at repræsentere folket, der virkelig gør populistere til populistere [...]"(Müller, 2016:44). Denne antipluralisme kobles til antielitismen, da eliten i populistiske partier og bevægelser stemples som illegitime og modstandere af det sande folk.

Ydermere er populismen kendetegnet ved enkelthed og simplificering. Müller gengiver sociologen Ralf Dahrendorfs beskrivelse "*populismen er enkel, demokratiet er komplekst*" (Müller, 2016:30). Populismen er kendetegnet ved en forenkling af virkeligheden, som giver de utrygge masser simple løfter. Et eksempel på dette gives af Müller, ved Front National i 80'ernes Frankrig. Her påpegede partiet gentagne gange, at der i Frankrig var 3 millioner arbejdsløse, mens der tilsvarende var 3 millioner indvandrere. Et simpelt regnestykke og et eksempel på et komplekst arbejdsløshedsproblem, som skulle løses ved "blot", at udvise indvandrere (Müller, 2016:29-30). Müller diskuterer ligeledes forskellen mellem demokrati og populisme og hvordan disse kan overlape hinanden. Ifølge Müller bygger populismen nemlig på en række af det moderne demokratis løfter. Især forestillingen om såkaldt kollektiv autonomi, altså folkets selvbestemmelse. I USA opfatter en lang række folk nemlig populisme som en bevægelse for mere demokrati. Her er populismen et værktøj til at sikre demokrati og, hvad Müller kalder, Main Streets interesser overfor Wall Streets. Populismen er et forsøg på opnå idealerne ved demokrati og den kollektive autonomi, men blot, ifølge Müller, den forkerte vej at gå for at opnå disse idealer (Müller, 2016:28). Populismen udnytter således en brist i demokratiet og skabes af en repræsentationskrise. Denne repræsentationskrise har flere elementer. Først og fremmest er folke- og massepartierne ramt af tilbagegang. Samtidigt er vælgeradfærden ændret og visse samfundsgrupper bliver i stigende grad, væk fra valgstederne. Her er der især tale om de unge og de samfundsøkonomisk svageste. Samfundets nederste lag deltager mindre politisk, og deres interesser repræsenteres dermed i

mindre grad. Dermed er tilliden til de politiske partier dalet, ligesom at den generelt er faldende til det politiske system. Dette er blandt andet som resultat af denne repræsentationskrise (Müller, 2016:105-6).

Müller skelner mellem højre- og venstrepopulisme, der har forskellige kendetegn og karakteristika. Müller skriver, at populisme oftest er endt i hænderne på højrefløjen og deres kamp mod indvandrere. Højrepopulismen er kendetegnet ved et forsøg på at skabe "folkets enhed", hvilket gøres ved at gå til kamp mod indvandrere (Müller, 2016:123). Modsat denne højrepopulisme, står venstrepopulismen, som bla. den belgiske politolog Chantal Mouffe introducerer. Ifølge ham, er populisme et resultat af neoliberalismen, og de venstreorienteredes rolle bliver, at tydeliggøre modsætninger i samfundet. Dette står i kontrast til højrepopulismen som forsøger at tydeliggøre modsætninger mellem folket og migranter, mens venstrepopulister tydeliggør modsætninger mellem folket og neoliberalismens politiske og økonomiske kræfter. I venstrepopulismen bliver kapitalismen genstand for kritik (Müller, 2016:125). Müller påpeger i forlængelse heraf, at populismen altså ikke kan defineres snævert ud fra det politiske indhold, men kan være både højre og venstreorienteret. (Müller, 2016:126).

Empiri

De Gule Vestes krav

De Gule Veste har fremsat en række krav, som samler en ellers meget fragmenteret bevægelse. Kravene redegøres for her, og benyttes til senere analysearbejde, hvor de skal belyse hvordan bevægelsen kan ses i lyset af teorien. Kravene er de sidste, som i skrivende stund, er fremsat af bevægelsen i begyndelsen af december 2018. Vi har valgt at tage udgangspunkt i Politikens artikel, hvor fem af de vigtigste krav er udvalgt. Dette er gjort for at indskrænke og vælge de essentielle krav, som er mest beskrivende for bevægelsen.

1: Nej til benzinafgifter

Bevægelsen startede som en modstand mod Macrons afgiftsforhøjelser på benzin i Januar 2018. Her blev prisen på diesel pålagt en afgift på 58 øre pr. liter, mens benzin steg med 29 øre. Dette førte til protester som samlede og mobiliserede tusinder af franskmænd henover sommeren 2018.

2: Nej til højere skatter

Det høje skattetryk i Frankrig, har presset den fattige del af befolkningen, som kombineret med lave lønninger, gør det svært for mange at få hverdagen til at hænge sammen økonomisk. De gule veste kæmper mod den stigende fattigdom som resultat af blandt andet et højt skattetryk.

3: Formueskat skal tilbage

Genindførelsen af formueskatten er for mange et ufravigeligt krav. Macron fjernede formueskatten i håbet om at det ville føre til geninvesteringer og nye arbejdspladser, men dette er blevet set som en provokation af De Gule Veste, som anser det som en gave til de rige.

4: Forhøjelse af minimumslønnen

Et gennemgående krav fra De Gule Veste, er kravet om en forhøjelse af mindstelønnen. Nettobeløbet på ca. 1.185 euro, er for lidt og mange mennesker arbejder for under mindstelønnen. De Gule Veste foreslår en forhøjelse på 100 euro om måneden, til at hjælpe de lavtlønnede. Dette afvises af regeringen.

5: Macron skal væk

Macron og hans embede er under konstant beskyldning fra De Gule Veste, som kræver hans afgang. Han fremstår som en præsident, som vil lade samfundets svageste bære læsset, mens Frankrigs milliardærer blot bliver rigere. Ydermere bliver hans friske tilgang og attitude anset som foragt overfor de mange franskmænd som føler sig tilsidesat og glemt (Seidelin, 2018)

Interview med Pierre

Udover De Gule Vestes krav, benyttes et interview, med et medlem af De Gule Veste. Interviewet er publiceret på siden voiceofeurope.com og er foretaget i Paris, af den svenske journalist Katerina Janouch. Interviewet er med en mandlig demonstrant, som benytter det anonyme navn Pierre.

Pierre fortæller bevæggrundene og årsagerne til, at han demonstrerer for De Gule Veste, og hvad han kæmper for. Han har deltaget i demonstrationerne siden efteråret for at gøre en forskel. Centralt for De Gule Veste og Pierre, er Macrons afsked. Han er valgt af eliten og ødelægger Frankrigs suverænitet. Macron og hans følgere er globalister, som forsøger at udrydde nationalstaterne. Ifølge Pierre er dette et led i et forsøg på at svække sammenhængskraften i befolkningen, og dermed gøre dem lettere at styre. Macron og valget af ham, var et resultat af udmattelse, og et opgør med det traditionelle højre/venstre syn. Folk ville have forandring, og de så Macron som en mulighed for at få det. Det har dog skiftet og Macron er blevet en yderst upopulær herre. Macrons afsked er dog ikke nok ifølge Pierre. I årevis er der valgt forskellige politikere, men resultatet har været det samme. *“De er forrædere, som ikke gør ting, som kommer det franske folk til gode”* (Janouch, 2019).

Udover opgøret med Macron og eliten, er et andet vigtigt punkt for Pierre spørgsmålet om direkte demokrati, som han ønsker. Han kæmper for en forfatningsændring, som gør det muligt at indføre mere direkte demokrati. Hvis der er love som folket er uenige i, bør det være muligt at ændre dem. Pierre understreger dette og kampen mod eliten således: *“Hvis politikerne ikke arbejder for os, skal vi have mulighed for at slippe af med dem. Kampen bliver hård, det er os, folket, imod eliten, og de vil holde fast i hvad de har, de vil ikke give slip på magten. Men vi vil kæmpe indtil de falder”* (Janouch, 2019).

I kontrast til det direkte demokrati står EU, som Pierre kæmper for at forlade. Han ønsker et såkaldt Frexit, sådan som mange Gule Veste ifølge Pierre ønsker. Han vil ikke have Bruxelles til at kontrollere og tage beslutninger om Frankrig, uden at franskmændene har noget at sige. Pierre har ikke tiltro til politikerne i Bruxelles, da de, ifølge ham, ikke arbejder i folkets interesse. Frankrig skal tage kontrollen tilbage og slippe af med bureaukraterne som ikke arbejder for folket.

Pierre er fortrøstningsfuld for fremtidens vegne, og ser Macron som et sidste symbol på globalismen og hvordan eliten falder rundt omkring. Sådanne nogle som Merkel er på vej ud og valget af Trump, Salvini i Italien og Kurz i Østrig, viser at nye tider er på vej og at flere lande er ved at vågne op. Pierre er sikker på at folket altid sejrer til sidst. *“De (folket red.) vil ikke have mere misbrug af magt og en afkoblet elite som kontrollerer dem. Vi vil have direkte demokrati, en mulighed for at fjerne politikere som skader landet og slette love som ikke gavner folket (Janouch, 2019).*

Interviewet med Pierre ovenfor har en række dokumentanalytiske udfordringer. Autenciteten betvivles ikke, da interviewet er publiceret af en anerkendt svensk journalist, på en velkendt hjemmeside. Interviewet er dog ikke nødvendigvis repræsentativt, og blot et udtryk for Pierres subjektive holdninger og meninger, hvorfor de nødvendigvis ikke kan generaliseret til et overordnet plan. Troværdigheden falder ligeledes måske en smule da han fremstår anonymt. Men da dette er gjort af frygt for skadelige konsekvenser for Pierre, anses dette ikke som et problem.

Horisont

Som tillæg til interviewet med Pierre, benyttes afsnittet “Horisont: Stéphanie og de gule veste”, sendt på DR1 d. 25 marts 2019. I afsnittet besøger journalisten Stéphanie Surrugue et af de mest kendte medlemmer af De Gule Veste, den 31-årige arbejdsløse sosu-assistent Ingrid Levavasseur fra Normandiet. Hun beskriver sin kamp mod eliten, med sin gule trafikvest, hvorpå der står skrevet: *“Nu er det nok, en sosu-assistent får 1250 euro om måneden, mens aktionærerne fylder lommerne. Kong Macron er sammen med adelen, mens folket kreperer” (Horisont, 2019, 1:10-1:37).* Levavasseur har en fornemmelse af at Macron er en monark, som kun fungerer sammen med adelen, men som glemmer folket. Hun er opvokset i en fattig skilsmisse familie, gik ud af skolen efter 9. klasse og blev mor for første gang som 17-årig. Hun havde ikke muligheden for at studere, da familien ikke havde råd, hvorfor hun måtte hurtigt ud på arbejdsmarkedet (Horisont, 2019, 1:55-3:01).

Surrugue påpeger den sociale ulighed som er til stede i Frankrig, hvor 8,8 millioner lever under fattigdomsgrænsen, mens hver femte franskmand ikke har råd til 3 måltider mad om dagen. Arbejdsløsheden er på over 9%, mens den for unge er over 25% (Horisont, 2019, 4:50-5:23).

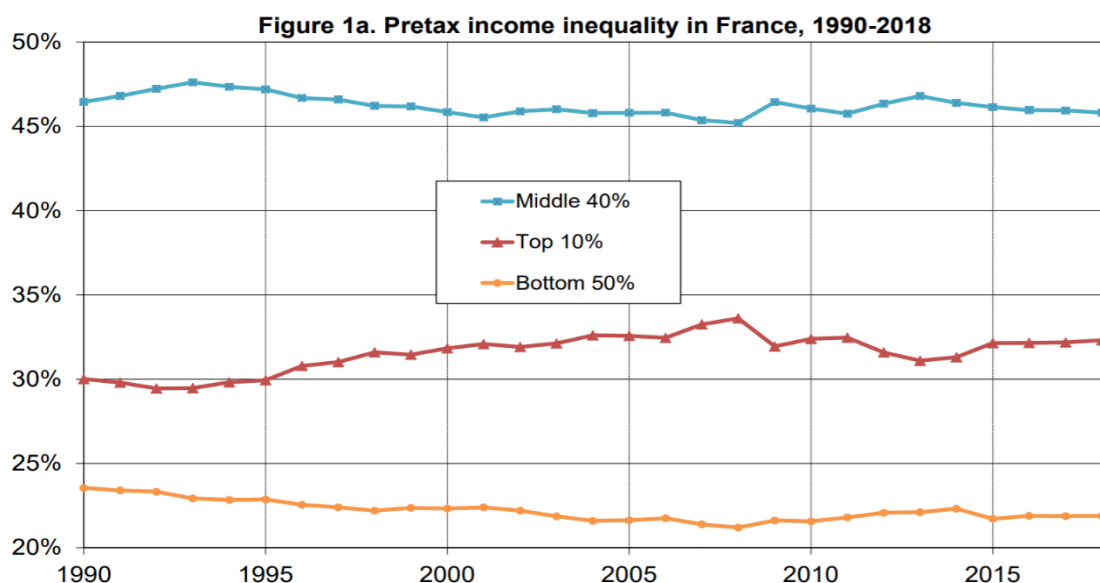
Levavasseur bliver ved et tilfælde en af oprørets frontfigurer, da hun bliver interviewet af en journalist og bliver kendt af millioner af Franskmænd. Hun beslutter at stille op til europaparlamentsvalget (Horisont, 2019, 6:47-7:34). Blandt dele af bevægelsen er der folk som ønsker anarki, hvilket betyder at stemningen vender mod hende, da stiller op som kandidat til europaparlamentsvalget. En del af bevægelsen ser hende nu, som en del af den forhadte elite og hun bliver nu verbalt overfaldet på gaden. Hun vælger som konsekvens af truslernes fortsættelse at droppe sit kandidatur til parlamentet. (Horisont, 2019, 12:07-13:25). Udsendelsen skitserer bevægelsen som værende meget fragmenteret, bestående af mange grupperinger. Under demonstrationerne bliver der råbt antikapitalistiske slagord og en del af bevægelsen tilhører den yderste venstrefløj. (Horisont, 2019, 16:46-17:42).

Interview med Jørn Boisen

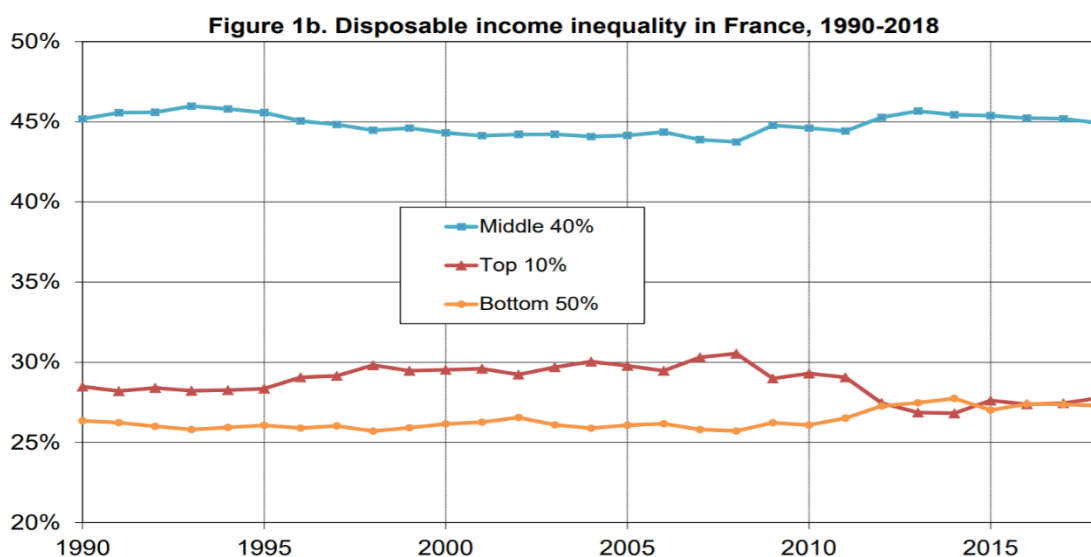
Som beskrevet i metodeafsnittet, benyttes et semistruktureret ekspertinterview med lektor Jørn Boisen. Interviewet er transskriberet og vedlagt som bilag 1. Jørn diskuterer bagvedliggende faktorer og årsager, de interne grupperinger og sociologiske begrebers forklaringskraft i forhold til bevægelsen.

Ulighed i Frankrig

Som beskrevet i metodeafsnittet, præsenteres kvantitativ data om uligheden i Frankrig, som genstand for senere analyse. Som set i figur 1a nedenfor, har udviklingen i indkomstuligheden i Frankrig, før skat, været ret jævn. Dog med en stigning på 2,5 procentpoint til de rigeste 10% i perioden 1990-2018. I samme periode er den fattigste halvdel af befolkningen gået fra en procentdel på ca. 24 procent i 1990, til en procentdel, af den samlede indkomst, på ca. 22%. I 2018 er der altså ca. 10 procentpoint mellem bruttoindkomsten for de rigeste 10% og de fattigste 50% (WID, 2018, figure 1a). Figuren viser altså en lille stigning i ulighed i Frankrig, i forhold til bruttoindkomst.

Skellet mellem brutto- og nettoindkomst er dog nødvendigt at se på. Dette er således et udtryk for hvordan uligheden er efter skatter og afgifter. Således mindskes mellemrummet mellem den fattigste halvdel og de rigeste 10%, da Frankrigs progressive skattesystem omfordeler indkomsten. I figur 1b nedenfor, vises hvordan uligheden ser ud efter skat. Her ses det, at afstanden mellem top 10% og den fattigste halvdel reduceres, hvor den røde og orange linje langsomt møder hinanden (WID, 2018, figure 1b). Ifølge World Inequality Database er indkomstuligheden reduceret med i gennemsnit 23% over den 28-årige periode, som følge af beskatning (WID, 2019:3).

Den franske gini-koefficient

I forlængelse af World Inequality Databases data om ulighed i Frankrig, er det centralt, at kigge på gini-koefficienten i Frankrig og udviklingen i denne. Dette gøres for at vurdere, hvordan uligheden ser ud i Frankrig sammenlignet med andre lande. Gini-koefficienten er det mest anerkendte værktøj til at udregne uligheden i et samfund. Beregningen laves på baggrund af ulighed i indkomstfordelingen. Koefficienten går mellem 0 og 1 (eller omregnet i procent mellem 0 og 100). Ved en helt lige indkomstfordeling vil en gini-koefficient være på 0, mens hvis én person havde al indkomst, ville gini-koefficienten være 1 (Pedersen, 2016). Sidste tilgængelige data er fra 2015, hvilket er før De Gule Vestes fremkomst. Men eftersom at De Gule Veste kan ses som resultat af længerevarende problemer, findes det relevant at inkludere gini-koefficienten. Dataen er hentet fra Verdensbanken og viser uligheden efter skat, ift. disponibel indkomst. Nedenfor, i figur 2a, vises udviklingen i den franske gini-koefficient.

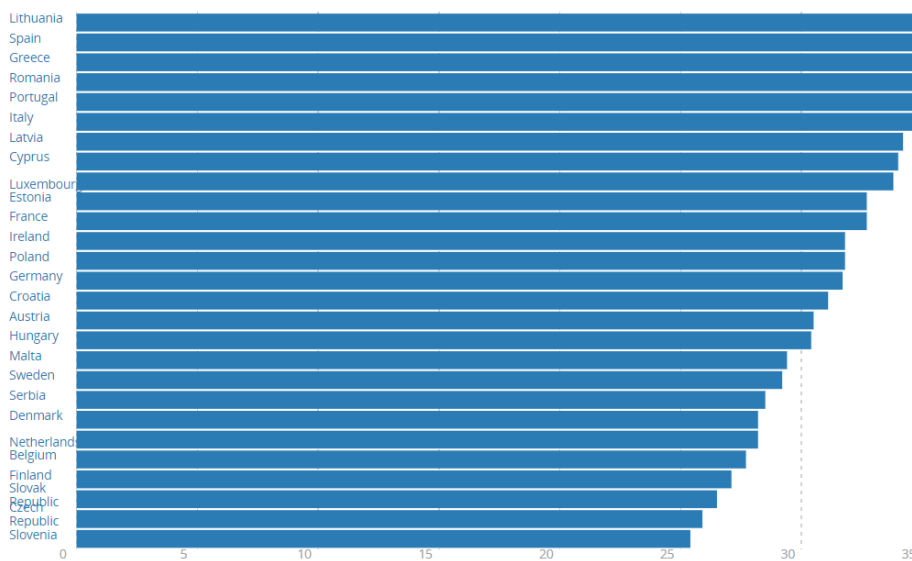
Figur 2a:

(The World Bank, France, 2019)

Som det ses på grafen, har uligheden i Frankrig, ifølge gini-koefficienten, ligget over 32 (0.3) de sidste 10 år, efter at være steget markant fra 2006 til 2007. Sidste måling fra 2015, viser en stigning til en koefficient på 0.327 (The World Bank, France, 2019). Nedenfor i figur 2b, vises EU-landenes gini-koefficient i 2015. 3

Figur 2b:

(The World Bank, EU, 2019)

Her ses det hvordan Frankrig, komparativt med de andre EU-lande, ligger i den øvre halvdel, når det gælder ulighed målt på gini-koefficienten. Selvom Frankrig med en koefficient på 0.327 ligger en smule under, så nærmer de sig de sydeuropæiske lande som Grækenland, Spanien og Italien. Disse lande har med koefficienter på over 0.35, de senere år har haft massive problemer med fattigdom og arbejdsløshed som resultat af ulighedsproblemer (Rodgers, 2014).

Analyse

DEL 1 - Årsager til De Gule Vestes fremkomst

Første del af analysen undersøger de bagvedliggende årsager for bevægelsens fremkomst. I denne del af analysen vil vi, jævnfør vores kritisk realistiske videnskabsteoretiske ståsted, befinde os i det dybe domæne, der søger at finde frem til de ikke observerbare årsager til bevægelsens fremkomst. Til dette benyttes empiri vedrørende fransk politik fra Finanskrisen og frem. Derudover benyttes relevant statistik, ekspertinterviewet med Boisen, samt Wacquants begreb om avanceret marginalisering. Til sidst vil analysen opsummeres i en delkonklusion og eventuelle pointer i empirien, som ikke er blevet behandlet, vil blive nævnt.

Den økonomiske krise, Macron og den førte politik

Frankrig blev kraftigt ramt af den økonomiske krise i 2007. Det førte til en periode med lav vækst, store statsunderskud, stigende statsgæld og ikke mindst vedvarende høj arbejdsløshed (Lund, 2017). Landet var i perioden pålagt strenge økonomiske krav fra EU, for ikke at øge statsunderskuddet. Derfor har der over mange år været utilfredshed med regeringer. Francois Hollande blev valgt i 2012, på baggrund af at han ville modsætte sig EU's økonomiske krav, men i sidste ende bøjede han sig for kravene og fortsatte den restriktive politik.

Da Macron kom til, var det med håbet fra befolkningen om grundlæggende ændringer for Frankrig, og Macron profilerede sig på at være den stærke leder Frankrig havde brug for, i tider med stor splittelse. Macrons førte politik viste sig dog at være alt andet end samlende, og et af hans første træk var at skabe omfattende skattelettelse til de rigeste, som blev stærkt kritiseret af blandt andet økonomen Thomas Piketty, som varslede yderligere forøgelse af uligheden (Chassany, 2017). Inden da påbegyndte og varslede Macron i starten af 2017 en omfattende reformering af arbejdsmarkedet (Pedersen, 2017). I første omgang blev der indført et loft for den erstatning arbejdstagere modtager ved uberettiget fyring. Samtidig blev det gjort nemmere for små virksomheder at forhandle kontrakter uden tilstedeværende fagforeningsrepræsentant. Generelt skal flere forhold afgøres på branche plan og ikke på nationale overenskomster, og en yderligere reform af skat og a-kasseregler er i vente (ibid.). Som led i skattereformen blev benzinafgiften, altså det afgørende tiltag i bevægelsens opstand. Ændringer der måtte ruller tilbage efter modstanden fra De Gule Veste. Under devisen om at intet andet land, har gjort noget ved arbejdsløsheden uden omfattende reformering af arbejdsmarkedet, har Macron altså påbegyndt en liberalisering. Dette indebærer tiltag som medfører prekariserende effekter, som Wacquant beskriver som det første forhold for avanceret marginalisering (Wacquant, 2008,238). Derudover understøtter disse den økonomiske dynamik, som Wacquant beskriver som sin anden logik (Wacquant, 2008:269). Endvidere er der besparelser i vente for den offentlige sektor, som hænger sammen med Wacquants beskrivelse af den politiske dynamik, og statens tilbagetrækning (Wacquant, 2008:273).

Mangel på tillid og det franske politiske system

Ifølge Jørn Boisen har der hersket mangel på tillid til det franske system gennem de sidste 30-40 år. Det er en tillidskrise der, ifølge Boisen, er skabt af globaliseringen og folkets bekymring for at glide ned ad den globale rangstige (Boisen, 2019:1). Disse effekter vil yderligere blive uddybet i følgende afsnit, samt i anden del af analysen.

Derudover påpeger Jørn Boisen det franske 2 partis-system, der polariserer Frankrig i et klart højre og et venstre. Valgsystemet er delt op i 2 runder, hvor en kandidat, for at gå videre til anden runde, skal have 12.5 % af stemmerne. Det betyder at befolkningens egentlige valg bliver fortrængt. Macron modtog i første runde 24% af stemmerne, og der er derfor 76 % af befolkningen der som udgangspunkt havde foretrukket en anden kandidat. Dette skaber en følelse af, ikke at blive hørt hos den franske befolkning. Befolkningen i yderområdernes distancering fra magtcentrum er en anden væsentlig faktor og deres følelse af statens tilbagetrækning fra provinserne, udgør vigtige faktorer bag bevægelsens fremkomst (Boisen, 2018:5).

Lønarbejdets ændrede karakter og bevægelsens budskaber

Først og fremmest må vi konkludere at bevægelsen stemmer overens med beskrivelsen af den lavere middelklasse og arbejderklassen, samt folk uden for beskæftigelse. En artikel i information refererer til et sociologisk studie, som viser at bevægelsen består af 33 procent funktionærer, 14 procent arbejdere og 26 procent ikke-beskæftigede (Rom, 2018). Det peger på at størstedelen af De Gule Veste kan siges at være underlagt de prekariserende effekter, som beskrevet i Wacquants første forhold (Wacquant, 2008:238). Det er derfor bemærkelsesværdigt at bevægelsen og dens fortalere ikke benævner de usikre arbejdsforhold som sådan, men som studiet også påviser, fokuserer på social retfærdighed, antielitisme og købekraft (Rom, 2018). Den sociale retfærdighed kommer primært, som vi ser i de 5 krav, til udtryk i ønsket om en højere mindsteløn til de svagest stillede, lavere beskatning, samt højere formuebeskatning (Seidelin, 2018). Da arbejdsmarkedsreformen blev præsenteret, lovede venstrefløjen og fagforeningerne at den ikke ville blive gennemført, men splittelse på venstrefløjen lagde en dæmper på kritikken (Byrckel, 2018). Bevægelsen er opstået på de sociale medier og netop den manglende organisering fra fagforeninger og venstrefløjen, kan måske siges at være grunden til at de usikre forhold ikke bliver ekspliciteret af De Gule Veste.

Afkobling fra de makroøkonomiske strukturer

Som Wacquants andet forhold om afkobling fra makroøkonomiske strukturer beskriver, er de marginaliserede grupper afkoblet fra disse (Wacquant, 2008:240). Afkoblingen spiller en stor rolle for De Gule Veste. Det kommer tydeligst til udtryk, når bevægelsen kommer med konkrete budskaber, som i de 5 krav om højere mindsteløn, lavere skatter og højere formueskat (Seidelin, 2018). Det kan man også se når Ingrid Levavasseur bliver en ledende figur for bevægelsen, og kæmper for højere mindsteløn for de udsatte erhverv (Horisont, 2019, 6:47-7:34). Afkoblingen fra de makroøkonomiske strukturer stemmer overens med gruppens sammensætning, der består af de dårligst stillede i samfundet, fra bunden og op til den lavere middelklasse, samt den høje ulighed. Frankrigs ginikoefficient har ligget stabilt højt på 0,32 siden Finanskrisen påbegyndelse i 2007. Det er i den høje ende i skalaen, når man sammenligner med andre europæiske lande.

Stigmatisering og de rumlige effekter

Dette forhold må blot stå som en bagvedliggende faktor, der er empirisk undersøgt hos Wacquant, men som ikke direkte kan understøttes af vores empiri ift. De Gule Veste. Vi ved at en stor del af bevægelsen består af arbejdere og arbejdsløse, og kan derfor antage at en andel af bevægelsen må komme fra stigmatiserede områder (Rom, 2018). Hvor stor denne er, og hvor stor en betydning det har, kan vi ikke udtale os om. Boisen benævner at store dele af bevægelsen kommer fra yderområderne, og nævner de glemte working poor: *“Ja, og grunden til at folk de bosætter sig dér, det er at det er billigere. Byerne bliver rigere og rigere, og det bliver dyrere og dyrere at bo der. Dvs. dem der ikke har råd til at bo der, de flytter så andre steder hen* (Boisen, 2018:1). Det peger således i retning af at det ikke er stigmatiseringen af banlieue'erne, der er den drivende faktor, men i stedet generelle ulighedsforhold, der gør at befolkningen skubbes ud af byerne. Ændringen fra steder som organiserende identitetsmarkører, samt de lokale understøttende uformelle foranstaltningers forsvinden spiller en væsentlig rolle ifølge Wacquant. Dette er i forhold til marginaliseringen, men er som nævnt ikke noget vi har empiri til at undersøge. Tidligere i historien var protesterne præget af homogene grupperinger, med stærke identiteter, som eksempelvis arbejderklassen. De Gule Veste er i stedet præget af en meget høj grad af fragmentering og heterogenitet, som stemmer godt overens med fremstillingen af prekariatet.

”Prekariatets” endnu ikke-afsluttede fremkomst

De manglende organiserings- og mobiliseringsmuligheder for prekariatet, som en heterogen størrelse, er et særligt interessant punkt for vores analyse. Som Wacquant beskriver, er den nye klasse sammensat af en lang række professioner og grupper i samfundet, der alle arbejder under usikre forhold, og dermed ikke er i stand til at mobilisere sig (Wacquant, 2008:250). Her lader det til at Wacquants analyse ikke holder stik, da De Gule Veste netop er opstået, på trods af mangel på fælles identitet og på tværs af professionsgrupper. Wacquant har i sin teori ikke fokus på de teknologiske mobiliseringsmuligheder. Bevægelsen er opstået på de sociale medier, og altså uden for de typiske organiseringsrammer, båret af fagforeninger og politiske partier. Selve organiseringsformen er dog stadig præget af høj grad af disorganisation og manglende retning, samt mangel på legitimitet hos dem der forsøger at tage ledelsen. Netop det, peger Boisen på, som en af grundene til bevægelsens fragmenterede, anarkistiske og populistiske natur samt at den i sidste ende vil kuldsejle (Boisen, 2019:13)(Lindeval, 2018). På den baggrund kan man diskutere, hvorvidt Wacquant har en pointe i forhold til ”meningsfuld” forsamling for den spirende prekariserede klasse. Spørgsmålet hænger sammen med hvorvidt bevægelsen er populistisk, og i sidste ende om populistiske bevægelser kan være positive og produktive. Hvorvidt De Gule Veste kan siges at være populistisk undersøges i anden del af analysen, og hvorvidt bevægelsen kan ses som positiv vil blive diskuteret efterfølgende.

Delkonklusion

Ovenstående analyse har fokuseret på en række bagvedliggende årsager for bevægelsens fremkomst. Som beskrevet i det videnskabsteoretiske afsnit, kan de bagvedliggende faktorer, ikke ses som endelige årsager i en lineær kausalitetsmodel, som har medført bevægelsens fremkomst. Vi har forsøgt at afdække en række forklarende effekter, både af politisk, socioøkonomisk og sociologisk karakter og der vil givetvis være effekter vi ikke har fået med. Først har vi beskrevet den politiske situation i Frankrig, der siden 2007 har været præget af høj ledighed, lav vækst, høj ulighed, statsunderskud samt høj gæld. Macron kom med ønsket om at revolutionere arbejdsmarkedet og har ført politik, der har favoriseret de rigeste i form af skattelettelser, og ændringer på beskæftigelsesområdet, som medfører prekariserende effekter. Generelt om bevægelsen, kan det siges at den består af, det som Wacquant beskriver som, prekariatet. Påfaldende for bevægelsen er at den i sine budskaber ikke har fokus på de prekariserende effekter den ligger under for, men

statiske kategorier som mindsteløn, lavere skatter og højere skatter til de rigeste. En konklusion der måske kan forklares af bevægelsens heterogene natur og uorganiserede mobiliseringsform. En pointe der vil blive udpenslet i anden del af analysen. Wacquants pointe om prekariatets manglende evne til at mobilisere sig, kommer på prøve i forhold til De Gule Veste, der har formået at mobilisere sig på trods af den meget fragmenterede sammensætning. Et forbehold her er bevægelsens organiseringsform, og dens evne til at lykkes. En yderligere effekt som vi ikke behandler i analysen, er Frankrigs revolutionære kulturhistorie. Denne spiller givetvis en rolle i bevægelsens fremkomst, men vi har valgt at behandle denne i det perspektiverende afsnit.

DEL 2 - Jan-Werner Müller

I denne anden del af analysen inddrages Jan-Werner Müller og hans populismeteori. Hans teori deles op og den relevante empiri inddrages til at belyse delelementer af teorien i forhold til De Gule Veste. Slutteligt opsummeres analysens resultater i en delkonklusion.

Antielitisme

Som beskrevet i teorien er antielitisme og anti-establishment en central del af populisme. For at der kan være tale om en populistisk bevægelse, er det nødvendigt med en udtalt kritik af eliten og magthaverne. Alle populistiske bevægelser udspringer af en vrede mellem folket og eliten, som er blevet artikulert og tydeliggjort af bevægelsen (Müller, 2016:18-9). Kigger man på De Gule Veste springer denne antielitisme hurtigt i øjnene. Jørn Boisen betoner i interviewet, at De Gule Veste netop udspringer af kritik af eliten. *“Den populistiske grundfortælling - eliten mod folket - det har den. Macron er god til at inkarnere eliten. Han får virkelig mange til at se rødt fordi han er så elitær”* (Boisen, 2016:5). Dette underbygges af kravene som fremsættes fra bevægelsens side. Macrons afsked er et af kravene som er fremsat, da han med sine benzinafgifter og elitære fremtoning, fremstår som elitens mand, som er villig til at lade samfundets svageste bære den tungeste byrde (Seidelin, 2018).

Denne antielitisme kan kobles til Frankrigs ulighed og det store skel mellem de rigeste 10% og de fattigste 50%. Ingrid Levavasseur fra horiosontafsnittet synliggør tydeligt, hvordan denne antielitisme er et resultat af uligheden i Frankrig. Hendes gule trafikvest, hvorpå der står skrevet: *“Nu er det nok, en sosu-assistent får 1250 euro om måneden, mens aktionærerne fylder lommerne.*

Kong Macron er sammen med adelen, mens folket kreperer” (Horisont, 2019, 1:10-1:37), viser hvordan denne ulighed er en katalysator for antielitisme. Skellet mellem rig og fattig i Frankrig er lig med skellet mellem eliten og folket. Det synliggøres her, at eliten med Macron i spidsen går fri, og endda kapitaliserer af hans politik, mens folket kreperer. Som redegjort for, har Frankrig de seneste 10 år ligget med en gini-koefficient på over 0.3 (The World Bank, France, 2019). Et symptom på dette er stigningen i ulighed i indkomstfordelingen før skat, hvor de rigeste 10% de seneste 28 år har oplevet en stigning i indkomst på ca 2%, mens de fattigste 50% har oplevet en tilsvarende nedgang (WID, 2019:3). Denne øgede polarisering bidrager til den fattigste halvdel stigende vrede mod den rige elite. Ulighed er et centralt fokuspunkt for bevægelsen, som søger at mindske afstanden mellem rig og fattig, eksempelvis ved at kræve en forhøjelse af minimumslønnen (Seidelin, 2018). Således må en udlignelse af uligheden være et centralt politisk mål for Macron og den franske regering, hvis det ønskes at komme bevægelsen til livs og undgå demonstrationer og negativ omtale fremadrettet.

Denne antielitisme opretholdes og skabes i høj grad ligeledes af elitens omtale af De Gule Veste, de fattige og det franske folk. Macrons omtale og syn på folket, opleves som arrogant og medlemmerne af De Gule Veste, føler sig negligeret af Macron. Jan-Werner Müller nævner i sin teori, at elitens omtale af populistiske bevægelser, ofte består i at stemple den som populist, som opstår som et resultat af samfundsmæssige udfordringer. Når bevægelser stemples som populistisk, deklasseres de og deres argumenter mister betydning. Deres samfundskritik bliver dermed ikke taget alvorligt, hvilket blot er vand på de populistiske bevægelsers mølle (Müller, 2016:31). Dette gør sig ligeledes gældende for De Gule Veste og Macrons svar på deres protester. Macrons reaktion har været at imødekomme, en række af deres krav, såsom en forhøjelse af mindstelønnen (Larsen, 2018). Således reagerer Macron, som Müller skriver, ved at anse bevægelsen som et resultat samfundsmæssige og socioøkonomisk relaterede udfordringer. Dermed negligerer han den samfundskritik som fremsættes af bevægelsen, i form af et ønske om øget repræsentation og direkte demokrati. Den samfundskritik fremsættes eksempelvis af “Pierre”, som ønsker øget repræsentation og direkte demokrati. “Pierre” påpeger dog netop, at kampen mod eliten bliver hård, da de vil gøre alt for ikke at slippe magten (Janouch, 2019). Macrons interesse er dermed, i tråd med Müllers teori, at stemple bevægelsen som et populistisk resultat af socioøkonomiske udfordringer og dermed underkende deres samfundskritik af det franske demokratiske system. Det

giver dermed blot mere vind i sejlene hos De Gule Veste, da de ikke føler at deres samfundskritik bliver hørt, til trods for at de får indrømmelser om højere mindsteløn, hvilket er et af deres hovedkrav (Seidelin, 2018). Dette får blot deres antielitisme til at vokse, mens Macron på den anden side kan fastholde magten. Det kan virke selvmodsigende, da deres krav om øget mindsteløn bliver hørt, men det virkelige problem bliver dermed negligeret, hvilket ifølge Müller er med til at forstærke deres følelse af ikke at blive hørt (Müller, 2016:31).

Antipluralisme

Antipluralisme og kravet på at være det sande folk er en central del af populistiske bevægelser. Antipluralismen kobles til den ovennævnte beskrivelse af antielitisme, da eliten, som er genstand for kritik, bliver stemplet som modstandere af det sande folk (Müller, 2016:25-7). I De Gule Veste eksisterer der ligeledes en udtalt definition af at være folket. Jørn Boisen pointerer at denne definition i De Gule Veste er møntet på det arbejdende folk der bor på landet. *“En anden grundfortælling i populisme er at man repræsenterer folket og man definerer folket. Og folket det er jo så dem (De Gule Veste red.), det er dem der arbejder hårdt og bor på landet, det er ikke dem der bor i byerne”* (Boisen, 2019:5)

Altså de såkaldt working-poor som er skubbet ud af byerne og som er hårdtarbejdende og fattige. Den rige elite i Paris står som modsætning til folket, hvormed antipluralismen kobles til antielitismen. Boisen mener, at udtrykket “folket”, er et definitionsspørgsmål og et mentalt begreb. En befolkning eksisterer, men folket eksisterer ikke. Det er et begreb som konstitueres, i dette tilfælde af De Gule Veste (Boisen, 2019:5). De Gule Veste har dermed konstrueret, hvad de mener er det sande franske folk, og har taget patent på at være det.

Antipluralismen kommer ligeledes til udtryk i interviewet med “Pierre”. Citatet: *“[...] det er os, folket, imod eliten [...]”* (Janouch, 2019), viser tydeligt denne antipluralisme. Her ses det hvordan Pierre som medlem af De Gule Veste, anser ham selv og bevægelsen som værende folket, mens eliten ikke er inkluderet i dette. Dette tydeliggøres ydermere i horisontafsnittet og reaktionerne på Ingrid Levavasseurs kandidatur til europaparlamentet. Hendes opstilling betyder, at hun går fra at være en del af folket og bevægelsen, til at være en del af den forhadte elite og nu står uden for folket. Folket er således, for De Gule Veste, et veldefineret begreb, hvor der ikke er plads til kandidater til europaparlamentet, da de ses som medlemmer af den forhadte elite (Horisont, 2019: 12:07-13:25).

Müllers teori om antipluralisme som en central del af populistiske bevægelser, er dermed til stede i De Gule Veste, som ligesom andre populistiske bevægelser, gør krav på at være de sande repræsentanter af folket.

Simplificering

Populistiske bevægelser er kendetegnet ved at benytte enkelthed og simplificering som politiske værktøjer. Dette påpeges af Müller, som beskriver populisme som en simplificering af demokratiet (Müller, 2019:29-30). Dette redskab er vigtigt for populistiske bevægelser, og også for De Gule Veste. Ved at gøre komplekse problemstillinger enklere, muliggøres en større folkelig mobilisering. Det skyldes at den brede Franske befolkning og de såkaldte working-poor, ikke som udgangspunkt er den mest veluddannede befolkningsgruppe med stor indsigt i demokratiets og politiske beslutningers kompleksitet, indviklethed og uigennemskuelighed. Retter man fokus mod De Gule Vestes krav, ses det hvordan denne simplificering ligeledes gør sig gældende for bevægelsen. Mest tydeligt er kravet om Macrons afsked, som er et af bevægelsens vigtigste mærkesager (Seidelin, 2018). Her bliver et simpelt løfte fremsat og problemerne lagt på skuldrene af en enkelt person. Som vist i den kvantitative data, har udviklingen i ulighed i indkomst før skat været støt stigende siden 1990 (WID, 2018, figure 1a). Dette tydeliggør at uligheds- og fattigdomsproblemerne, som De Gule Veste reagerer på, har en dybere rod og længerevarende historik, som Macron ikke kan tage skylden for. Disse problemer er startet lang tid før hans præsidentperiode startede. Tværtimod har der været en formindskelse af indkomstiligheden efter skat under Macrons tid som økonomiminister fra 2014 og præsident fra 2017. Som vist i figur 1b, har de rigeste 10% og de fattigste 50% de seneste 8 år, haft ca. samme andel af indkomst efter skat, med omkring 27% hver af den samlede indkomst. Før 2010 var denne ulighed større og de rigeste 10% modtog 2-4 procentpoint mere af indkomsten efter skat, end de fattigste 50% (WID, 2018, figure 1b). Dermed kan Macron ikke alene lægges ulighedsproblemerne til last. Dette eksemplificerer simplificeringen som De Gule Veste og populistiske bevægelser benytter. Macron er blevet udpeget som en syndebuk, som er årsagen til problemerne. Komplexiteten bliver negligeret og der bliver stillet simple krav om hans afsked og forhøjelse af minimumslønnen. Som udtryk for denne simplificering, er der f.eks. et fravær af komplekse ulighedsanalyser. Det kunne eksempelvis være en kritik af kapitalistiske mekanismer og udbytning af arbejdskraft mod kapitalforøgelse hos kapitalisterne.

Modsat benytter man sig altså af simple argumenter, hvilket er et typisk populistisk kendetegn, som Müller påpeger med Ralf Dahrendorfs citat: *"populismen er enkel, demokratiet er komplekst"* (Müller, 2016:30). Denne simplificering forenes med antielitismen i De Gule Veste, hvor eliten med Macron i spidsen opleves at gøre det modsatte af simplificeringen. Jørn Boisen nævner netop, at jo mere begavet Macron fremstår og jo flottere taler han holder, desto mere øges hadet til ham. På den måde understreger han pointen om at tilhøre eliten (Boisen, 2019:5). Eliten står dermed som kontrast til denne enkelthed som populistiske bevægelser benytter. Dette er endnu et led i antipluralismen, da fraværet af enkelthed og simplificering hos Macron, medvirker til De Gule Vestes antielitisme og stempler Macron og eliten som illegitime repræsentanter af det franske folk.

Repræsentationskrise

Et kendetegn for populisme, følge Müller, er populistiske bevægelsers reaktion på de demokratiske udfordringer ved det repræsentative demokrati. Populistiske bevægelser reagerer på en følelse af manglende repræsentativitet og en oplevelse af ikke at blive hørt. Populisme er et forsøg på at give folket en stemme igen, som de har oplevet, ikke er blevet hørt eller taget seriøst (Müller, 2016:105-6). I De Gule Veste ses denne repræsentationskrise ligeledes, som også belyst kort tidligere i analysen. Jørn Boisen beskriver det således:

"Hvis man ser et valg som det franske. Præsidentvalget i 17. Macron får i første runde godt 24% af stemmerne. Det betyder så at der er 75% af dem som har afgivet stemmer, det er så ikke alle - der er en 20-15% der ikke har stemt, så er der 75% der har stemt på noget andet. Dvs. der kommer én ind og bliver præsident. Og det samme med parlamentsvalget, hvis man ser på hele vælgerbefolkningen, så har de absolut flertal i nationalforsamlingen, men med en vælgeropbakning som er under 20" (Boisen, 2019:4).

Dette bidrager til denne repræsentationskrise, da Macron sidenhen bliver præsident for hele den franske befolkning. Dette kan bidrage til en mangel af legitimitet til Macron, samtidig med at det kan betyde, at flere bliver væk fra valgstederne, da de alligevel ikke ender med at føle sig repræsenteret. I tråd med Müller, kan dette føre til en dalende tillid til det politiske system (Müller, 2016:105-6). Interviewet med "Pierre", underbygger denne repræsentationskrise: *"de [folket] vil*

ikke have mere misbrug af magt og en afkoblet elite som kontrollerer dem. Vi vil have direkte demokrati, en mulighed for at fjerne politikere som skader landet og slette love som ikke gavner folket" (Janouch, 2019). Her er der et udtalt ønske, om at have større indflydelse gennem direkte demokrati. Det nuværende demokratiske system medvirker til, at disse borgere ikke føler sig tilstrækkeligt repræsenteret. Det franske repræsentative demokrati kan således siges, at have en brist, som De Gule Veste er en reaktion på. Manglerne i det repræsentative demokrati og opbygningen af det franske system, kan ses som en bagvedliggende årsag og generativ mekanisme, som har bidraget til fremkomsten af De Gule Veste. Jørn Boisen påpeger at tilliden til politikerne mindskes, desto større afstanden er til dem. Derfor er det, for Macron og den franske regering, nødvendigt at sende magt nedad i systemet, for at komme denne repræsentationskrise til livs og imødekomme De Gule Veste (Boisen, 2019:9-10). Som beskrevet tidligere i afsnittet om antielitisme, er dette dog koblet til en række udfordringer. Ifølge Müller ønsker eliten nemlig, at stemple populistiske bevægelser, netop som populistiske. Populisternes anses derefter af eliten, som et resultat af samfundsøkonomiske udfordringer, mere end et resultat af et demokratisk problem og en udtalt systemkritik (Müller, 2016:31). "Pierre" påpeger ligeledes, som nævnt, at eliten vil gøre alt hvad den kan for at fastholde i magten (Janouch, 2019). At imødekomme De Gule Vestes krav om minimumslønninger kan således være en strategi fra Macron, som skal komme bevægelsen til livs, uden at miste magt. Dermed fortsætter De Gule Vestes krav om øget repræsentativitet, i en kamp mod eliten, som, ifølge Müller, vil kæmpe for ikke at miste magt (Müller, 2016:31).

Højre- eller venstrepopulisme?

De Gule Veste er en fragmenteret bevægelse, uden reelt lederskab og samling. Deres ønsker og krav, er dog drejet i en retning. Kigger man på De Gule Veste er især antielitismen og fattigheds- og ulighedsproblemer kendetegnende for bevægelsen. Müller nævner i sin teori, forskellen mellem højre og venstre-populisme. Højrepopulistiske bevægelser er kendetegnet ved kampen mod indvandrere. Her kommer antipluralismen tydeligt til udtryk, ved et udtalt ønske om at indskrænke indvandreres muligheder og rettigheder. Folket her defineres som den etniske befolkning. Modsat er venstrepopulismen baseret på en kritik af kapitalismen og den neoliberale økonomiske politik (Müller, 2016:125). Ved De Gule Veste er kampen mod eliten, samt forhøjede minimumslønninger centrale fokuspunkter (Seidelin, 2018). Her synliggøres bevægelsens venstredrejet fokus. Først og

fremmest viser kampen for højre minimumslønninger, at De Gule Vestes kamp er en klassekamp. De kæmper for klassiske venstreorienteret og socialistiske dagsordener, hvor fokus er at forbedre vilkårene for den hårdtarbejdende underklasse. I denne venstreorienterede retning, er der således indlejret et antielitistisk element. Dette skyldes at eliten synliggør ulighedsproblemerne i samfundet. Kampen for forhøjet minimumslønning bliver dermed også en kamp mod eliten, og at lukke hullet mellem rig og fattig - mellem eliten og folket. Denne ulighed, som vises eksempelvis i gini-koefficienten, hvor Frankrig ligger i den øvre halvdel i EU, bliver genstand for kritik fra De Gule Veste (The World Bank, EU, 2019). Dette står i kontrast til højrepopulistiske bevægelser, hvor antipluralismen, som nævnt træder frem. Dette underbygges af Boisen, som netop siger, at mens antipluralismen i højrepopulistiske bevægelser er klart defineret, altså det etniske folk mod indvandrere, er det mere broget i Frankrig med De Gule Veste. Her er der ligeledes en antipluralisme, men den er mere uklart defineret. Som beskrevet tidligere er antipluralismen koblet til antielitismen. Men hvem selve "folket" er, er mere flydende. Folket er i De Gule Veste arbejderklassen, de svagt stillede og generelt sårbare. Alle dem som, ifølge Boisen, ikke er kapitalister (Boisen, 2019:5). Denne definition af folket som, er noget mere uklar, end den tydelige definition hos højrepopulister, da skellet mellem antikapitalister og kapitalister er mere utydeligt end skellet mellem hvorvidt man er etnisk eller ej. Denne antikapitalisme, som er til stede i De Gule Veste, er i tråd med Müllers definition og skelnen mellem højre- og venstrepopulister. Her er venstrepopulister netop kendetegnet ved en kapitalismekritik (Müller, 2016:125). Hvorvidt antipluralismen eller antielitismen træder i forgrunden kan dermed hjælpe til med at definere, hvorvidt der er tale om henholdsvis en højre- eller venstrepopulistisk bevægelse. I De Gule Veste er der ingen udpræget indvandrerkritik blandt de vigtigste krav (Seidelin, 2018). Tilgængæld er kapitalismen genstand for kritik. Selvom den ikke er decideret indvandrervenlig, er det frygten om den sociale deroute som er kendetegnende for bevægelsen. Dette medfører ønsket om mindre ulighed og den tydelige antielitisme (Boisen, 2019:1). Bevægelsen anses dermed som værende en venstreorienteret populistisk bevægelse ud fra Müllers teori.

Delkonklusion

Ud fra ovenstående delanalyse på baggrund af Müllers populismeteori, kan der konkluderes en række kendetegn ved bevægelsen. Det er dog nødvendigt at påpege, at ovenstående analyseresultater, som beskrevet i det videnskabsteoretiske afsnit, ikke kan ses som endelige

årsager der direkte har medført bevægelsen. Ovenstående analyse er primært en analyse af bevægelsens fremkomst på det empiriske domæne, set i lyset af Jan-Werner Müllers populismeteorologi. Dog skildres en række af de bagvedliggende årsager på det dybe domæne, eksempelvis i form af spørgsmålet om repræsentation. Først og fremmest kan det konkluderes at antielitismen er en central del af De Gule Veste. Macron og eliten er genstand for stor kritik fra bevægelsen, som ønsker hans afsked og en formindskelse af uligheden mellem eliten og folket. Som Müller skriver, er antielitisme et nødvendigt element i en bevægelse, hvis der skal være tale om en populistisk bevægelse. Denne modstand mod eliten er en af hovedforklaringerne bag fremkomsten af bevægelsen. I forlængelse af denne antielitisme kommer De Gule Vestes antipluralisme. Her pointeres det hvordan definitionen af folket, og kravet om at være de sande repræsentanter af folket, er en central fortælling for populistiske bevægelser. Dette er ligeledes tilfældet for De Gule Veste. Her står eliten i kontrast til folket, og De Gule Vestes kamp er kampen mellem folket, altså dem selv, og eliten. Ingrid Levavasseurs kandidatur til europaparlamentet understreger denne antipluralisme, da hun går fra at være medlem af De Gule Veste, og dermed folket, til at være politiker og dermed en del af eliten. Analysen viste derudover hvordan simplificering er et redskab for De Gule Veste, i tråd med Müllers teori om populisme. Forsimplingen af komplekse problemstillinger er til stede, og er en del af forklaringen på hvorfor bevægelsen opstår og kan mobilisere de store masser. Dette er eksemplificeret ved Macron og hans status som syndebuk. Macron bliver gjort til symbol på komplekse uligheds-, repræsentations- og samfundsmæssige problemstillinger i Frankrig. Hans afsked bliver en simpel løsning, på disse problemer. Fremkomsten af De Gule Veste kan derudover forklares ved de repræsentationsproblemer som findes i Frankrig. Medlemmerne af De Gule Veste har en oplevelse af ikke at føle sig og repræsenteret i det franske politiske system. Som konsekvens af dette må de udtrykke sig på anden vis. En løsning på dette problem, kan være at sende magt nedad i systemet. Slutteligt viser analysen at De Gule Veste kan ses som en venstreorienteret populistisk bevægelse. Dette skyldes først og fremmest at antipluralismen i bevægelsen er kendetegnet ved at være antikapitalistisk, i modsætning til højrepopulistiske bevægelser der anser folket som etnisk baseret. I De Gule Veste er folkebegrebet defineret ved den hårdtarbejdende arbejderklasse og de svage og sårbare i samfundet. Eliten og Macron står i modsætning til folket.

Diskussion

På baggrund af ovenstående analyse, er det interessant at diskutere de generative mekanismer som førte til fremkomsten af De Gule Veste, i lyset af både Wacquants teori og Müllers populismebegreb. Som beskrevet i det videnskabsteoretiske afsnit, har det været hensigten at analysere hvilke faktorer, som på det dybe domæne, kan forklare fremkomsten af bevægelsen på det faktiske og empiriske domæne. Første del af analysen skabte en række analyseresultater, om det mere makroorienterede dybe domæne, mens anden del, med Jan-Werner Müller, i højere grad havde et mikroorienteret fokus. Wacquants teori om marginalisering og de prekariserende effekter af Macrons politik, viser en række af de processer, som kan have bidraget til fremkomsten af bevægelsen.

Wacquant, Macron og marginalisering

Man kan dog diskutere, hvorvidt det nødvendigvis er den rigtige forklaring. Først og fremmest, kan det være svært at sætte fingeren, på disse bagvedliggende faktorer i det dybe domæne, da de som beskrevet, ikke kan anses som direkte kausalitetsmodeller til det faktiske og empiriske domæne. Den prekariserende politik som Wacquant beskriver, medfører marginalisering, og som vist i analysen ligeledes føres af Macron. Det kan dog problematiseres hvorvidt Macrons politik, nødvendigvis er hovedårsagen til marginaliseringen, da den neoliberale tanke, er at skabe beskæftigelse og velstand og dermed at "afmarginalisere". Spørgsmålet er om Macron rent faktisk er elitens mand eller om hans neoliberale tankegang blot har til formål at øge velstanden blandt befolkningen. Vi ser det herhjemme i Danmark, hvor blandt andet Liberal Alliance gerne vil acceptere at uligheden stiger, så længe at den generelle velstand stiger. Ifølge den neoliberale ideologi som Macron læner op af, kan det diskuteres om ulighed er en dårlig ting og hvorvidt man ikke gennem øget beskæftigelse kan gøre at færre mennesker er marginaliserede. Man kan argumentere for, at man mindre marginal når man er en del af arbejdsmarkedet, til trods for prekære arbejdsforhold. Ud fra denne neoliberale forståelse, er beskæftigelse lig med mindre marginalisering. Hvert individ vil på den måde have flere penge, på trods af at forskellen i indkomst mellem de rigeste og fattigste bliver større. På trods af den førte politik i Frankrig har skabt ulighed ifølge Wacquant, så kan Macrons formål godt have været et andet. Han bliver ifølge Jørn Boisen

fremstillet som den onde lige meget hvad han gør. Ud fra et neoliberalt synspunkt kan Macrons intentioner godt være, som De Gule Veste ønsker, at skabe arbejdspladser og øge velstanden ved hjælp af topskattelettelser til de rigeste i samfundet, og ikke at marginalisere og stigmatisere (Chassany 2017).

Det har næppe været Macrons formål at marginalisere. Ved at føre den liberale markedsorienterede økonomiske politik, forsøger han at mindske marginaliseringen, ved at løfte underklassen ud af fattigdom ved at sikre jobs og beskæftigelse. Man er ikke marginal hvis man arbejder, da man jo så bidrager til landet og derfor kan anses som en del af fællesskabet. En pointe der skal med er dog, at populistiske bevægelser, som beskrevet af Müller, ofte benytter simplificering og enkelthed. De har ikke tid til at vente på kompliceret omfordeling gennem det kapitalistiske marked, men vil have penge, som eksempelvis hævelse af mindstelønnen, her og nu. Resultaterne skal ske hurtigt for at De Gule Veste kan mærke den forandring de higer efter, så det ikke forsvinder i politikernes tomme løfter, og at de fortsætter i samme spor.

Et alternativt syn på populisme

Analysens resultater rejser nogle grundlæggende spørgsmål:

Er populisme positivt eller negativt? Og er De Gule Veste udtryk for en positiv eller negativ bevægelse? Det første spørgsmål har vi kort berørt i afsnittet om valg af teori, men i denne diskussion vil det blive bragt i spil i forhold til De Gule Veste, og vores konklusion vedrørende bevægelsens venstrepopulistiske natur. Diskussionen vil tage udgangspunkt i Allan Dreyer Hansens komparative analyse, hvor Laclaus teori, sættes overfor Jan Werner Müllers teori om populisme (Hansen, 2017). Da vi har benyttet Jan Werner Müller i vores opgave, giver det mening at starte med Allan Dreyers anke i forhold til ham. Allan Dreyer Hansen påpeger først og fremmest Jan Werner Müllers grundlæggende præmis om at populisme grundlæggende er antiliberal og antidemokratisk. På den måde mener Allan Dreyer at Müllers definition ikke er dækkende for mange venstrepopulistiske bevægelser. Mere grundlæggende baseres kritikken på Müllers idé om at populisme er antipluralistisk. Allan Dreyer påpeger at antipluralisme ikke gør sig gældende for flere populistiske bevægelser, som f.eks. Sanders i USA, Podemos i Spanien, Syriza i Grækenland og en lang række andre historiske eksempler (Hansen, 2017:14). Derfor vil Jan-Werner Müllers teori

givetvis kunne appliceres på en lang række populistiske bevægelser. Det vil typisk være højreorienterede bevægelser, som knyttes sammen af den særlige antipluralistiske moralske fordømmelse; af det som "folket" ikke er. Desuden mener Hansen også at Laclau & Mouffe har påvist, at man nødvendigvis altid må sætte en afgrænsning på hvem folket er, eller en grænse for pluralitet. Her mener Hansen at Müller, som liberal er for optaget af, at der ikke må være nogen grænsedragning af folket, og at selv en moralsk afgrænsning til tider er på sin plads. For eksempel i populisme der kritiserer diktatorer, eller politik der skaber ulighed, som vi ser det hos De Gule Veste. En alternativ populisme teori er formuleret af Laclau, som ser populisme som en logik der altid er til stede i større eller mindre grad (Hansen, 2017:11). Logikken er beskrevet, som ækvivalent, hvilket vil sige at særtræk ved politikker og krav udviskes, kan udskiftes for hverandre, fordi de alle står i opposition til den herskende orden. Modsat denne logik er en differentiell logik, hvor politikker opretholder deres identitet, og deres differentielle karakter. En anden interessant karakteristik ved Laclaus populismebegreb, er at den opstår i perioder med dybere kriser. *"Ifølge Laclau har vi populisme, når en krise skaber en situation, hvor den herskende orden ikke kan levere svar på de frustrationer og krav, der findes i samfundet."*(Hansen, 2017:17). Netop denne diagnosticering er oplagt i forhold til både en "marginaliseringskrise", men altså også ved finanskrisen, hvor uligheden steg markant i Frankrig. En sidste ting der adskiller Laclau markant fra Müller er at populisme i Laclaus optik er grundlæggende positivt og en demokratisk nødvendighed. Til denne pointe har Hansen dog et forbehold, hvor han på trods af enigheden i at populisme ikke nødvendigvis er negativt, heller ikke mener at det kan være positivt. Han mener dermed også at man vil negligere tilfælde hvor populisme bliver og er udemokratisk. Populismes positive eller negative kvaliteter må bedømmes alt efter bevægelsen og konteksten. Hansen stiller sig her i modsætning til de fleste andre populistiske teoretikere, som mener at populisme, ontologisk set, har en essentiel status.

Når Hansens analyse inddrages, er det for at sige noget om De Gule Veste. Netop hans pointe om at populisme må vurderes på baggrund af bevægelse og kontekst, bliver relevant når vi kan konkludere at bevægelsen både indeholder venstrepopulisme, men også indeholder en del udemokratiske træk. Venstrepopulismen har vi konkluderet, gennem bevægelsens antikapitalistiske træk. Vi ser dog i høj grad brug af vold i bevægelsen. Som Boisen beskriver det, lader det til at der er en grundlæggende accept af vold (Boisen, 2018:10). Endvidere slår bevægelsen hårdt ned på forsøg på

at blive en del af en demokratisk proces, som vi har slået fast ift. Ingrid Levavasseur (Horisont, 2019,12:07-13:25). Bevægelsen har derfor ikke de organiserende effekter, som de havde haft hvis de var organiseret politisk, og der er derfor ikke nogen der kan tage ansvar (Boisen, 2018:10). Man kan dog samtidig pege på de stillede krav, og Macrons efterfølgende eftergivenhed. Man kan argumentere for, at det netop er det protester, er til for, ligesom det har været i Danmark tidligere, når regeringer har skåret i den offentlige sektor. Men som vi også har konkluderet får bevægelsen ikke rykket ved de dybere strukturer i samfundet. Der er ikke meget der tyder på at politikken pludselig vil tage en drejning, der ikke liberaliserer arbejdsmarkedet. Macron vil højst sandsynligt fortsætte kursen, og som eksempelvis ved arbejdsmarkedsreformen, hvor han gik udenom parlamentet ved at indføre politikken gennem forordninger (Pedersen, 2017). Hvis man spørger Jørn Boisen, vil De Gule Veste på baggrund af sin fragmenterede natur, manglende organisering og ansvar, kuldsejle før eller senere. Den vil ifølge ham nok blive genopvækket, når specifikke tiltag, der rammer bredt bliver forsøgt indført, og denne dynamik mener han kan fortsætte i lang tid (Boisen, 2018:10).

Det kan på baggrund af analyseresultaterne diskuteres, hvorvidt De Gule Veste og fremkomsten af denne bevægelse kan generaliseres til andre lande. Der argumenteres i metodeafsnittet for, at De Gule Veste er en case for populistiske bevægelser. Samtidigt blev det idiografiske og unikke i De Gule Veste og Frankrig analyseret og påpeget. En lang række af forklaringer til bevægelsens opstand er bundet til Frankrigs karakteristika, såsom valget af Macron, den specifikke ulighed som der tillægges værdi, og som er til stede i Frankrig, samt indførelsen af benzinafgifterne som var den direkte årsag. Uligheden som bevægelsen reagerer på, er dog også til stede i en lang række andre lande, som også ser en fremkomst af populistiske bevægelser. Jørn Boisen anser bevægelsen som værende både et resultat af franske forhold, men i ligeså høj grad af globaliseringens bivirkninger. Han benytter analogien, at det er det samme tema som bliver spillet rundt omkring i Europa, men med forskellige variationer (Boisen, 2018:8). De Gule Veste kan dermed godt anses som en case for populistiske bevægelser, til trods for at en række specifikke faktorer i Frankrig har en forklaringskraft. Det er vores vurdering at samme metodiske fremgangsmåde og teoretiske ramme kan appliceres på andre populistiske bevægelser, såsom valget af Trump i USA, men analyseresultaterne vil formentlig være anderledes.

Konklusion

På baggrund af den undersøgte problemformulering, og projektdesignets dertilhørende arbejdsspørgsmål, som blev besvaret gennem analysen, kan der slutteligt opsummeres en række forskellige konklusioner. Første arbejdsspørgsmål omhandlede karakteristikaene for De Gule Veste og hvad bevægelsen er en reaktion på. De Gule Veste er en fragmenteret bevægelse, som samler mange blandede grupper. Bevægelsen er kendetegnet ved en samlet antielitisme og opstod først som reaktion på Macrons benzinafgifter, som blev beskyldt for at ramme socialt skævt og vende den tunge ende nedad. Bevægelsen har haft held med en massemobilisering, hvor de såkaldt working-poor har samlet sig i hundredtusindvis af mennesker for at kæmpe mod eliten, for en hævelse af minimumslønningerne og en formindskelse af uligheden. Dette blev belyst i opgavens empiri, hvor De Gule Vestes krav blev fremlagt, og et interview med den anonyme "Pierre" og Ingrid Levavasseur viste hvad der kendetegner De Gule Veste. En dybere analyse af bagvedliggende årsager blev fundet som forklaring på hvorfor bevægelsen opstod, og hvad den er en reaktion på. Som nævnt, er bevægelsen først og fremmest en direkte reaktion på benzinafgifter, og en ulighedsskabende økonomisk politik. Derudover kan bevægelsens ses som en reaktion på en række mere indirekte og dybere faktorer, indlejret i Frankrig og deres ulighedsudfordringer.

Ud fra arbejdsspørgsmål 2, om hvilke sociale processer som har bidraget til bevægelsens fremkomst, blev der forsøgt svaret på dette. Her benyttes især Wacquants begrebsapparat om avanceret marginalisering til at finde frem til disse. Iblandt disse forklaringer findes forklaringen om prekarisering og Wacquants første forhold. Et forhold, som fortsat understøttes af den økonomiske og beskæftigelsespolitik som Macron har ført siden sin indtrædelse som præsident. Ydermere blev det konkluderet i første del af analysen, at mistillid til det franske politiske system kan ses som en forklaring. Dette underbygges i del 2 af analysen, hvor det tydeliggøres, at De Gule Veste er en reaktion på mangel på repræsentation i det politiske system. I første del konkluderes det slutteligt, at en årsag til De Gule Vestes fremkomst ligeledes kan være deres afkobling fra de makroøkonomiske strukturer. De Gule Veste og medlemmerne af bevægelsen kapitaliserer ikke på konjunkturopsving, på samme måde som resten af befolkningen. Wacquant påpeger i sin teori, at

den "nye" klasse, prekariatet, vil have problemer med at mobilisere sig. Her kan Wacquants teori dog kritiseres, da prekariatet igennem De Gule Veste i høj grad har formået at mobilisere sig.

Det tredje og sidste arbejdsspørgsmål omhandler hvorvidt bevægelsen kan anskues som populistisk og i givet fald hvorvidt den er venstre- eller højrepopulistisk. Her konkluderes det, på baggrund af delanalysens opdeling, at bevægelsen er populistisk, da den både indeholder antielitisme, antipluralisme, simplificering og er et resultat af repræsentative problemer. Bevægelsen bygger på en udpræget kritik af eliten, og det antielitære element og kampen mod Macron, er fundamentet for bevægelsen. Antipluralismen kommer til udtryk ved "folket mod eliten"-kampen. Folket er defineret som det modsatte af eliten, altså den hårdtarbejdende og udfordrede nedre middelklasse og underklasse. Simplificering og en negligering af kompleksiteten af Frankrigs udfordringer er ligeledes til stede. Her bliver Macron en simpel syndebuk for en række ulighedsproblemer, som kvantitativ data viser, rækker langt tilbage. Problemerne i Frankrig forsimples af bevægelsen, som et led i en massemobilisering. Bevægelsen ønsker øget indflydelse og direkte demokrati. Populistiske bevægelser udnytter, ifølge Müller, de udfordringerne ved det repræsentative demokrati, hvilket ligeledes gør sig gældende for De Gule Veste. Det konkluderes slutteligt i analysen, at bevægelsen kan stemples som venstrepopulistisk, da antipluralismen kommer til udtryk, ved en kritik mod eliten og ikke mod indvandrere.

Svaret på problemformuleringen kan groft formuleres og konkluderes således: De Gule Veste er et resultat af de bagvedliggende sociologiske forklaringer; marginalisering, prekarisering, makroøkonomisk afkobling, den høje og den førte økonomiske politik. Bevægelsen er populistisk, da den, jævnfør Müller, er præget af antielitisme, antipluralisme, simplificering og reagerer på repræsentationsudfordringer i det politiske system. Bevægelsen anses som venstrepopulistisk, da antipluralismen og folkedefinitionen er klasse og ikke etnisk bestemt.

Perspektivering

Den kendte teoretiker Axel Honneth fra Frankfurterskolen og hans kernebegreb om *anerkendelse* kunne muligvis have en vis forklaringskraft i forhold til De Gule Veste. Anerkendelse blev også bragt på banen af Jürgen Habermas i hans kommunikationsteori, men Honneth mener at anerkendelsesbegrebet skal være det dominerende begreb i både diskurs og kommunikation (Andersen, 2013:410). Honneth arbejder generelt med tre typer af anerkendelse: Følelsesmæssig opmærksomhed, kognitiv respekt, og social værdsættelse (Andersen, 2013::412). Især den 3. anerkendelses tilgang, den sociale værdsættelse, har forklaringskraft i forhold til De Gule Veste. Den sociale værdsættelse kommer til udtryk ved at man som individ værdsættes på baggrund af det bidrag man yder for andre, ud fra et mål om fælles værdier og mål (Andersen, 2013:413). Hvis der er et fravær af anerkendelse, antages det at det kan føre til både sociale og psykiske skader (Andersen, 2013:413).

Denne mangel på social anerkendelse belyses blandt andet i interviewet med Jørn Boisen. Han beskriver "[...] *De føler sig ydmyget, og hængt ud, og latterliggjort og overset... Stort set lige meget hvad der bliver sagt (fra Macron red.) så er der sådan en: 'nu pisser han på folk igen'*" (Boisen, 2019:12). Afstanden mellem staten og folket er blevet for stor og De Gule Veste føler ikke at deres stemme bliver hørt. De mangler anerkendelsen fra Macron om at deres krav er rimelige, og at der er nogle problemer i samfundet som han ikke tager hensyn til. Macron har imødeset nogle af kravene, men de reelle problemer ved at magten er så centraliseret og at "folket" ifølge De Gule Veste ikke bliver hørt, i den demokratiske model, bliver der ikke gjort nok ved. Anerkendelsen udebliver derfor stadigt. Axel Honneths begreb kan derfor have en vis forklaringskraft i forhold til bevægelsen De Gule Veste.

I forlængelse af det, skildrer Jørn Boisen hvordan Frankrigs historie kan have spillet en rolle i at protestbevægelsen slog så bredt igennem. Han udtaler:

"...dels pga. det politiske system, og dels pga. den politiske kultur i Frankrig, altså at når der skal handles politisk, så er det en ting man gør, helt tilbage fra revolutionen, det er dér politik opstår i

franskmændenes optik. Det er når man går på gaden og får ting ændret. Sådan ser vi danskere ikke på det” (Boisen 2019).

Jørn Boisen beskriver altså, hvordan den måde man anser politik blive ført i Frankrig er radikal anderledes end man for eksempel er vant til i Danmark. Han mener at måden at lave politik på, trækker tråde helt tilbage til den franske revolution og uddyber: ...”*Der er en konfrontationskultur. Og politik er ikke det dér med at sidde og forhandle, det er styrkeprøven. Det lidenskabelige møde på gaden - det er politik. Den spontane udladning af revolutionær energi”*(Boisen, 2019:9). Ifølge Boisen er De Gule Veste altså et produkt af historien i Frankrig, og den kultur de er opfostret med har indflydelse på at en populistisk bevægelse som denne opstår. At den slår igennem på gaden, med revolutionære træk, som altså på en måde ligger i franskmændenes DNA. Kulturen spiller altså en rolle ifølge Boisen.

At kultur har indflydelse på populistiske gruppers fremspring er en anskuelse som en undersøgelse foretaget af Pippa Norris & Ronald Inglehart bidrager til. Deres fokus på populistiske bevægelser er opdelt i flere forskellige forklaringer, men han beskriver blandt andet at kulturelle forandringer i samfund, skaber støtte til populistiske bevægelser. Norris & Ingleharts pointe er altså ikke så meget at et lands kultur har indflydelse på populistiske bevægelsers popularitet. Nærmere er pointen, at en udfasning af den traditionelle kultur, multikulturelle forandringer og et opbrud med traditioner kan skabe støtte til populistiske bevægelser (Norris & Inglehart 2016:2-3). De mener ligesom Boisen at det ikke kun er økonomiske aspekter der skaber bevægelserne. Det er en interessant betragtning i forhold til den teoretiske ramme der er udvalgt i projektet.

Dog kan de populistiske bevægelser som Norris & Inglehart nævner have en mere højreorienteret karakter, men da De Gule Veste er en fragmenteret og heterogen gruppering, kan der være højreorienterede individer der også påklæder sig en gul vest og deltager i demonstrationerne. De Gule Veste har ikke en fælles front eller leder, og derfor kunne Norris & Ingleharts fokus på kulturelle ændringer også have en vis forklaringskraft i forhold til De Gule Veste.

Dette kunne være en anden måde at anskue bevægelsens opblomstring på, at kulturen spiller en rolle og dette kunne også have været en tilgang man kunne have gået i dybden med i projektet, da den ifølge flere forskere har en vis forklaringskraft.

Litteraturliste

Andersen, Heine, (2013), Klassisk og moderne samfundsteori, Andersen, Heine og Kaspersen, Lars Bo, 5. udgave Hans Reitzels forlag, kapitel 19, Jürgen Habermas og Axel Honneth

Boisen, Jørn (2019), bilag 1, semistruktureret interview d. 09-04-2019

Buch-Hansen, Hubert & Nielsen Peter (2012), i Samfundsvidenskabernes videnskabsteori, Juul, Søren & Pedersen, Kirsten Bransholm (red.). 1. udgave, Hans Reitzels forlag, kapitel 8, Kritisk Realisme.

Byrckel, Tine (2018), Frankrig går fra revolutioner til reformer med en usædvanlig heldig leder i spidsen, Information, d. 6. januar 2018,

<https://www.information.dk/udland/2018/01/frankrig-gaar-revolution-reformer-usaedvanlig-heldig-leder-spidsen> [26-05-2019]

Bächler, Christian Martin, Hopmann, David Nicolas & de Vrisse, Claes Holger (2016), Forskere: Sådan brænder populisme igennem, Altinget, d. 13. november 2016,

<https://www.alinget.dk/artikel/forskere-saadan-braender-populistiske-partier-igennem> [25-05-2019]

Chassany, Anne-Sylvaine (2017), Macron slashes France's wealth tax in pro-business budget, Financial Times, d. 24. oktober 2017,

<https://www.ft.com/content/3d907582-b893-11e7-9bfb-4a9c83ffa852> [22-05-2019]

DR (2018), Stéphanie Surrugue, <https://www.dr.dk/nyheder/udland/stephanie-surrugue> [16-05-2019]

Ejrnæs, Anders (2016), i Metoder i samfundsvidenskaberne, Kristensen, Catharina og Hussain, M. Azhar (red.), 1. udgave, Samfundslitteratur, Frederiksberg, Kapitel 13, sekundære data i komparative og tidsundersøgelser

Hansen, Dreyer Allan, (2017), Folket eksisterer ikke – derfor har vi populisme. Om Laclaus populismeteorologi, Politik, d. 12. april 2017, <https://tidsskrift.dk/politik/issue/download/7003/524> [25-05-2019]

Horisont (2019), TV-udsendelse, *Horisont: Stephanie og de gule veste*, sendt d. 25/3 2019, DR1, <https://www.dr.dk/tv/se/horisont/horisont-8/horisont-2019-03-26#!/00:01> [15-05-2019]

Janouch, Katerina (2019), Interview with a French Yellow Vest protester: “We will fight until the elites fall”, Voice of Europe, d. 17. februar 2019, <https://voiceofeurope.com/2019/02/interview-with-a-french-yellow-vest-protester-we-will-fight-until-the-elites-fall/> [11-05-2019]

Jensen, Mads Dagnis og Kvist, Jon (2016), i Metoder i samfundsvidenskaberne, Kristensen, Catharina og Hussain, M. Azhar (red.), 1. udgave, Samfundslitteratur, Frederiksberg, Kapitel 3, Hvordan laver man en stærk analysestrategi?

Kelstrup, Jesper Dahl & Lynggaard, Kenneth (2016), Metoder i samfundsvidenskaberne, 1. udgave, Samfundslitteratur, Frederiksberg, Kapitel 9, Computerbaseret dokumenanalyse

Kristensen, Catharina og Hussain, M. Azhar (2016), i Metoder i samfundsvidenskaberne, 1. udgave, Samfundslitteratur, Frederiksberg, Kapitel 1, Samfundsvidenskabelige metoder, hvad er det?

KU, Jørn Boisen, [https://engerom.ku.dk/ansatte/?pure=da%2Fpersons%2Fjoern-boisen\(abc152cb-6740-4cdf-bb1b-6b905d662948\).html](https://engerom.ku.dk/ansatte/?pure=da%2Fpersons%2Fjoern-boisen(abc152cb-6740-4cdf-bb1b-6b905d662948).html) [16-05-2019]

Kvale, Steinar og Brinkmann, Svend (2015) Interview, Det kvalitative forskningsinterview, Hans Reitzels forlag,

Larsen, Niels Ivar (2018), Her er de løfter, Macron håber, vil dæmpe De Gule Vestes vrede, Information, d. 12. december 2018, <https://www.information.dk/udland/2018/12/loefter-macron-haaber-daempe-gule-vestes-vrede> [17-05-2019]

Lund, Herløv Henrik (2017), Macron bringer neoliberalismen til Frankrig, Information, d. 17. juni 2017, <https://www.information.dk/debat/2017/06/macron-bringer-neoliberalismen-frankrig> [26-05-2019]

Madsen, Jens Jørgen, (2011), Journalisten, d. 30. maj 2018, Læserne vælger avis efter egen partifarve <https://journalisten.dk/laeserne-vaelger-avis-efter-egen-partifarve/> [23-05-2019]

Müller, Jan-Werner (2016), Hvad er populisme?, 1. udgave, Informations forlag

Norris, Pippa & Inglehart, Ronald F. (2016) Trump, Brexit, and the Rise of Populism: Economic Have-Nots and Cultural Backlash, Faculty Research Working Paper Series

Pedersen, Birthe (2017), Macrons revolution af velfærdsstaten er i gang, Kristeligt Dagblad, d. 1. september 2017, <https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/macrons-revolution-af-velfaerdsstaten-er-i-gang> [26-05-2019]

Pedersen, Peder J. (2017), gini-koefficient i Den Store Danske, Gyldendal,
[http://denstoredanske.dk/Samfund, jura og politik/%C3%98konomi/Indkomstfordeling/Ginikoefficient](http://denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/%C3%98konomi/Indkomstfordeling/Ginikoefficient) [15-05-2019]

Poulsen, Birgitte (2016), Metoder i samfundsvidenskaberne, 1. udgave, Samfundslitteratur, Frederiksberg, Kapitel 5. Semistrukturerede interviews

Rodgers, Mette (2014), Voksende ulighed truer EU, Information, d. 7. oktober 2014
<https://www.information.dk/udland/2014/10/voksende-ulighed-europa-truer-eu> [15-05-2019]

Rom, Sehested Amalie (2018), De Gule Vestes kamp er en protest mod undertrykkelsen af den arbejdende klasse, d. 22. december 2018
<https://www.information.dk/debat/2018/12/gule-vestes-kamp-protest-undertrykkelsen-arbejdende-klasse> [26-05-2019]

Seidelin, Michael (2018), Baggrunden for protesterne: Her er de gule vestes fem vigtigste krav, Politiken, d. 3. december 2018,
<https://politiken.dk/udland/art6885380/Her-er-De-Gule-Vestes-fem-vigtigste-krav>
[09/05/2019]

Surrugue, Stéphanie (2018), Vrede franskmand i protest mod Macron: "Vi vil ikke kun overleve. Vi vil leve!", DR, 28. november 2018,
<https://www.dr.dk/nyheder/udland/vrede-franskmand-i-protest-mod-macron-vi-vil-ikke-kun-overleve-vi-vil-leve> [22-05-2018]

The World Bank, EU, (2019),
https://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.GINI?end=2015&locations=SI-CZ-FI-NL-DK-BE-RS-SE-FR-ES-GR-IT-PT-DE-HR-AT-PL-IE-HU-RO-BG-SK-LT-EE-LV-MT-CY-LU&name_desc=false&start=2015&view=bar

[15-05-2019]

The World Bank, France (2019), GINI Index (World Bank estimate),

<https://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.GINI?locations=FR-DK> [15-05-2019]

Thorup, Mikkel (2018), Venstrepopulister i alle lande: forén jer, Information, d. 24. august 2017,

<https://www.information.dk/kultur/anmeldelse/2018/08/venstrepopulister-lande-foren> [26-05-2019]

Thualagant, Nicole (2016), Metoder i samfundsvidenskaberne, Kristensen, Catharina og Hussain, M. Azhar (red.), Semistrukturerede interviews, 1. udgave, Frederiksberg, Kapitel 20, kontekstualiserede casestudier

Triantafillou, Peter (2016) Metoder i samfundsvidenskaberne, Kristensen, Catharina og Hussain, M. Azhar (red.) Frederiksberg, Kapitel 8. Analyse af dokumenter og dokumentation.

WID, 2018, Inequality and Redistribution in France, 1990-2018: Evidence from Post-Tax Distributional National Accounts (DINA),

<https://wid.world/document/inequality-and-redistribution-in-france-1990-2018-evidence-from-post-tax-distributional-national-accounts-dina-wid-world-working-paper-2018-10/> [26-05-2019]